DRŽAVNO TOŽILSTVO v LJUBLJANI
Došlo 31. VII. 1930
krat, ____ prilog.

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XI., št. 175
Ljubljana, četrtek 31. julija 1930
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842; Praha číslo 78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.
Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Posvetovanja Heimwehra

Težave s financiranjem pokreta — Nesoglasja glede taktike pri volitvah — Major Pabst se še ne vrne — Narodni socijalisti in Heimwehr

Inomost, 30. julija, d. Včeraj so se pričela posvetovanja vodstva Heimwehra, ki so trajala od 9. ure zjutraj, pa pozno v noč. Posvetovanj so se udeležili vsi odličnejši voditelji heimwehrovskega pokreta. Ker je bil dnevni red zelo obširen, so se razgovori nadaljevali tudi tekom današnjega dneva. Za zvečer pa je napovedan večji zbor inomoškega članstva organizacije, na katerem bodo govorili razni voditelji.

Uvodoma so se voditelji Heimwehra bavili z

vprašanjem finansiranja

pokreta, ki zahteva velike finančne žrtve. Ker so v poslednjem času gotovi podporniki zmanjšali svoje mesečne prispevke, bo moralo vodstvo poiskati novih finančnih virov ter poskusiti iztisniti čim več tudi iz članstva, ki je dajalo do sedaj minimalne prispevke.

Potem se je vršila obsežna debata o stališču Heimwehra pri

spomladanskih volitvah

in o taktiki, ki naj jo zavzame organizacija v volilni borbi. Čuti je bilo najrazličnejša mnenja in predloge. Splošno pa je bilo mogoče ugotoviti, da prevladuje v glavnem dvoje naziranj. Eno skupino vodi prvi vodja dr. Steidle, **ki priporoča tudi za bodoče sodelovanje z vlado in s posameznimi strankami, ki jih Heimwehr lahko podpira.** Seveda bi morali biti pogoji za to sodelovanje točno formulirani in izpolnjene predvsem neke posebne heimwehrovske zahteve. Po mnenju dr. Steidla se mora vodstvo organizacije dobro premisliti, prej ko se odloči za kako novo taktiko, ker ne bi mogel pokret več prenesti brez škode, če bi ostal pri stremljenju za izvedbo, kakih posebnih smotrov sredi poti, kakor se je že zgodilo. Pozicije te spravljive in zmerne struje so z imenovanjem dr. Strafella v upravno komisijo državnih železnic dokaj okrepljene, ker smatra ta skupina to imenovanje za dokaz, da je vlada pripravljena sodelovati z Heimwehrom, če bo ta lojalen.

Drugo skupino pa tvori

radikalno štajersko in dunajsko krilo,

ki zahteva prelom s strankami in vlado ter popolnoma samostojen nastop Heimwehra pri prihodnjih volitvah. Voditelja štajerskih Heimwehrovcev dr. Pirlemer in šef štaba Heimwehra, major Rauther poskušata pomiriti te radikalne elemente ter doseči kompromis med njimi in zmernim krilom. Ti radikalni krogi so osobito nerazpoloženi proti »Kmetski zvezi« ter naglašajo, da je spričo sedanjih razmer vsaka misel na organiziranje meščanske

protimarksistične fronte

iluzorna in da hočejo meščanske stranke samo izrabljati Heimwehr, kakor doslej v borbi proti socialistom. Po njihovem mnenju so se stranke samo odrekle Heimwehru in bi bilo sedaj zanjo pod častjo, če bi se ponujala tem strankam za sodelovanje. **Stranke bodo brez pomoči Heimwehra težko izhajale. Heimwehr pa prav lahko brez strank, s katerimi je nezadovoljno vse avstrijsko ljudstvo.**

Na seji so se bavili tudi z vprašanjem akcije za

povratek izgnanega majorja Pabsta.

O tej zadevi je poročal dr. Steidle, ki je obrazložil pogoje vlade za dovolitev začasnega povratka majorja Pabsta in o razgovoru z njim, ki je prepustil sprejem, ali odklonitev teh pogojev povsem vodstvu Heimwehra. Po mnenju večine članov vodstva so pogoji vlade tako težki, da je bolje počakati, da se bo posrečilo zakonitim potom razveljaviti izgon majorja Pabsta, kakor pa jih sprejeti, ker bi se s tem samo škodovalo organizaciji.

Dunaj, 30. julija, g. V Avstriji stopa nova stranka na plan. Gre za narodne socialiste, ki so razvijali svojo dosedanje politično delovanje v Avstriji samo na zborovanjih in sem in tja v hujskanju proti Židom.

Ta Hitlerjeva organizacija je v najožji zvezi s Heimwehrom ter namerava, kakor se govori, ojunačena zaradi uspehov narodnih socialistov v Nemčiji, nastopiti tudi v avstrijski volilni borbi kot samostojna stranka ter upa obenem na močno podporo pristašev Heimwehra. V resnici so zato dani gotovi pogoji, zlasti ker je radikalna skupina Heimwehra, ki kaže napram narodnim socialistom veliko simpatijo, odločno proti vsaki podpori dosedanjih večinskih strank.

Dosedanja posvetovanja v Inomostu še niso prinesla prave jasnosti v tej točki. Za sedaj obstoja malo izgleda za sporazum v tej smeri. Ni izključeno, da se bo pristašem Heimwehra dala volilna svoboda, **tako da se bo del Heimwehra odločil za narodne socialiste, drugi del pa za krščanske socialce.**

Zaključek inomoških posvetovanj

Dunaj, 30. julija. g. Dvodnevna posvetovanja Heimwehra v Inomostu so bila danes zaključena. Iz izdanega komunikeja še vedno ni razvidno, kako stališče bo Heimwehr zavzel pri prihodnjih volitvah. Proklamacija veli samo, da bo Heimwehr pri volitvah imela odločilno besedo in da si bo prizadevala, ojačiti antimarksistične vrste. Agitirala bo v smislu močnejšega zastopstva antimarksističnega prebivalstva v parlamentu.

V sprejeti resoluciji se naproša vlada, naj razjasni zadevo majorja Pabsta in ustavi postopanje proti njemu. Končno je bilo sklenjeno, da se vojaška izgraditev organizacije izvede do skrajnih mej. Ta sklep je v politični javnosti povzročil veliko pozornost. Menijo, da je to znak za to, da je radikalna skupina v organizaciji dobila pomoč.

Centrum svari socialiste

Ako ne bodo socialisti omilili borbe proti vladi dr. Brüninga, bo centrum razbil prusko vladno koalicijo in sestavil nov kabinet brez socialistov — Pregrupiranje nemških strank

Berlin, 30. julija. d. Svarilo vodstva nemškega centruma, da bo centrum razbil vlado velike koalicije v Prusiji, če ne bodo socijalisti popustili s svojimi napadi proti dr. Brüningovi vladi, je izzvalo v političnih krogih veliko zanimanje.

Tej zadevi je bila posvečena dolgotrajna seja vodstva centruma, na kateri je **zelo ostro kritiziral postopanje socijalistov prelat Kaas in napovedoval, da bo v slučaju njihove nepopustljivosti centrum po volitvah v državni zbor sestavil novo prusko vlado brez socijalistov.** Vodstvo centruma je odločeno izvajati isto politiko tako v državni, kakor v pruski vladi ter ne bo več pristajalo na to, da bi socijalisti vladali z njegovo pomočjo v Prusiji, dočim se vežejo v parlamentu s Hugenbergom, komunisti in narodnimi socijalisti samo zato, da onemogočajo tako potrebno delazmožnost vlade in zbornice.

Berlin, 30. julija. d. Veliko vrenje v političnih strankah je objelo tudi nemško demokratsko stranko, katere velik del se je izjavil za osnovanje nove državne stranke, drugi pa zopet za izstop iz vlade dr. Brüninga in za čim tesnejše sodelovanje s socijalisti. Ta del je ostal v veliki manjšini ter je zaradi tega njegov voditelj, dolgoletni poslanec Erkelenz sporočil vodstvu demokratske stranke, da izstopa iz nje ter vstopa v stranko socijalnih demokratov.

Iz Hugenbergove nemško - nacijonalne stranke pa je izstopil njen glavni pobornik na južnem Bavarskem, dr. Otto, ki se bo najbrž priključil skupini grofa Westarpa in ministra Treviranusa.

Berlin, 30. julija. d. Vodstvo demokratske stranke je sklenilo, sklicati za danes plenarno sejo, na kateri bo razpravljalo o stališču stranke v zadevi pristopa in sodelovanja v novi državni stranki, za katero se je izreklo mnogo uglednih demokratskih poslancev. Pričakovati je, da se bo vodstvo demokratske stranke izjavilo za sodelovanje z novo stranko, ker uvideva **potrebo osnovanja močne liberalno - socijalne stranke sredine, ki bi vzpostavila ravnotežje s centrumom in socijalno demokracijo.**

Komunistično prodiranje na Kitajskem

Razkroj med vladnimi četami. — Grozodejstva rdečih čet.

Peking, 30. julija. Komunistična armada naglo prodira proti jugu. Med kitajskimi vladnimi četami vlada velika potrtost, ki se izraža v vedno bolj množečih se uporih. Cele garnizije odpovedujejo pokorščino, zapuščajo svoje oddelke in ropajo po mestih in okolici. Do posebno krvavih dogodkov je prišlo v garniziji Čangča. Komunistična armada je izkoristila upor kitajskih čet ter je mesto zavzela skoro brez bojev. Komunistično vojaštvo je izropalo vse trgovine, vdrlo tudi v evropske kolonije, napadlo inozemska zastopništva in konzulate ter povzročilo krvavo klanje. Večina Evropcev se je rešila na angleške ameriške in japonske ladje. Kljub temu pa so komunistične čete mnogo Evropcev ujele. Več italijanskih misijonarjev so komunisti ubili. Slična usoda je zadela tudi nekega angleškega misijonarja. Komunisti so po izropanju mesta zažgali vsa vladna poslopja, policijsko direkcijo in velike palače inozemskih trgovinskih misij. Tudi večina konzulatnih poslopij je razdejanih. Po še nepotrjenih vesteh so komunistične čete zavzele tudi mesto Ranšang v provinci Kiangsi. Tudi južno od Jangtsegkianga so komunistične čete znatno napredovale. Z velio naglico prodirajo komunisti proti Kiukiangu.

PRIČETEK KONFERENCE V SINAJI

Avdijenca naše delegacije pri kralju Karolu in obiski pri rumunskih ministrih — Konferenca bo trajala tri dni

Bukarešta, 30. julija AA. Jugoslovenska delegacija z g. Kumanudijem na čelu, sestavljena iz gg. ministrov dr. Frangeša, Šibenika in Demetrovića je v spremstvu našega poslanika g. Čolaka-Antića, jugoslovenskega vojnega atašeja polkovnika Klobučarja in tajnika poslaništva Protića položila danes ob pol 10. velik venec na grob rumunskega Neznanega junaka. Na traku venca je bil v zlatih črkah napis: »Rumunskemu narodnemu junaku jugoslovenska vlada«. Nato je jugoslovenska delegacija posetila vojni muzej, kjer si je ogledala vse oddelke, zlasti oddelek, v katerem so razstavljeni orožje in zgodovinski dokumenti iz vojn, ki jih je Jugoslavija bojevala ramo ob rami z Rumunijo.

Ob 10. je jugoslovensko delegacijo sprejel predsednik rumunske vlade g. Maniu. V svojem pozdravnem govoru je poudaril dejstvo, da so Rumuni v Transilvaniji še za dobe avstro-ogrske monarhije v tesnem prijateljstvu sodelovali s srbskimi, češkimi in slovaškimi strankami in da je današnja Mala antanta takorekoč nadaljevanje in učvrščenje tega tesnega sodelovanja med tremi narodi.

Predsednik Maniu je dalje izjavil, da je z velikim zanimanjem podrobno proučil memorandum dr. Marinkovića in da je uverjen, da bo na temelju tega memoranda mogoče doseči sporazum v vseh vprašanjih, ki jih navaja memorandum. Na koncu je g. Maniu želel jugoslovenski delegaciji prijetno bivanje v zavezniški in prijateljski Rumuniji.

V imenu jugoslovenske delegacije je odgovoril minister dr. Frangeš, ki se je g. Maniu zahvalil za lepe in optimistične besede ter izrazil v imenu jugoslovenske delegacije vero,, da bo bližajoča se konferenca rodila dobre plodove.

Jugoslovenski delegati so ob pol 11, posetili rumunskega ministra za trgovino in industrijo g. Madgeara, ob 11. pa rumunskega ministra za finance g. Popovićija Ob 11, in pol je jugoslovensko delegacijo sprejel kralj Karol II. Po avdijenci so člani jugoslovenske delegacije posetili še namestnika ministra zunanjih zadev, notranjega ministra Vajdo Vojvoda, ministra za poljedelstvo Mihalakeja in ministra za promet Manoilesca. Jugoslovenski delegaciji na čast je minister za trgovino Madgearu priredil ob 13. obed v restavraciji Cini; na kosilu sta bila razen delegacije tudi ministrski predsednik Maniu in notranji minister Vajda Vojvoda. Popoldne ob 14.55 je jugoslovenska delegacija odpotovala v Sinajo, kamor prispe ob 18.05. Svečana otvoritev konference je določena za 19. uro. Po sodbi g. Madgeara bo konferenca v Sinaji končala svoje delo v petek zvečer.

Češkoslovaški diplomat o gospodarskem sodelovanju Srednje Evrope

Praga, 30 julija. AA. »Lidove Novinyc objavljajo članek češkoslovaškega poslanika na Dunaju gosp. Vavrečke o gospodarskem zbližanju v Srednji Evropi. V članku pravi gosp. Vavrečka med drugim:

Konferenca Male antante je ta problem postavila zopet v ospredje, tako da pride v najbližji bodočnosti do službenih razgovorov v tem pogledu. To ne pomeni, da se bo ta akcija takoj realizirala, ker ne dopuščajo težkoče, ki jih je treba v praksi prekoračiti, da bi se to vprašanje rešilo drugače kakor v etapah. Vsi projekti, ki imajo za cilj kooperacijo med državami Srednje Evrope, se vedno borijo s političnimi in gospodarskimi notranjimi zaprekami. Nove države so zgradile aparat svoje produkcije in morajo iskati novo orijentacijo za svojo trgovinsko politiko ter tako začasno ovirajo stremljenja ostalih držav.

Avtor navaja kot primer določbe saintgermainske in trianonske mirovne pogodbe, ki dopuščajo Češkoslovaški, Avstriji in Madžarski, da za pet let uvedejo sistem recipročne carinske zaščite, zato pa niso dolžne, dovoliti tudi kaki četrti državi prednosti največje ugodnosti. Praktični razvoj pa ni dopustil tem državam, da se poslužijo tega dovoljenja. Brez solidne fundacije v notranji politiki ostanejo problematične vse tendence, ki streme za gospodarskim zbližanjem. Največja zapreka gospodarskega zbližanja držav centralne Evrope je režim mednarodne trgovinske politike, ki je osnovan na sistemu največje ugodnosti in ki ni dosti elastičen. V tem pogledu je treba prav tako iskati nove baze.

Na koncu pravi avtor, da se gospodarsko zbližanje držav Srednje Evrope ne more drugače realizirati kakor na ta način, da ne posegajo v življenske interese ostalih držav ter s tem, da se najde formula, ki jo bodo mogle zainteresirane države sprejeti in ki ne bo na preobčutljiv način zadela načelo najbolj favoriziranih držav.

Težka denarna kriza v Rusiji

Huda preizkušnja za boljševiški režim — Propadanje papirnatega denarja — — Geslo: robo za robo

Berlin, 30. julija d. Listi poročajo iz Moskve, da se je v sovjetski Rusiji razvila težka denarna kriza, ki preti upropastiti ves boljševiški denarni sistem in uničiti červončevo valuto. Med kmečkim prebivalstvom je že pred nekaj meseci pričel pokret, da se nič ne proda za papirnati denar ter je bilo izdano geslo: robo za robo odn. robo le za dober (t. j. srebrni) denar. Ta pokret je zmagovito prodrl tudi v mesta med samo boljševiško delavstvo. Ves srebrni denar, a tudi večina malega drobiža je že izginila iz prometa. Kmetje ne prodajo nič za papirnate rublje. Oblasti so pričele s protiakcijo, kaznujejo najstrožje vsakega, ki noče prodati za papirnat denar in po vaseh se vršijo hišne preiskave, pri katerih zasežejo boljševiški funkcionarji velike množine drobiža, ki ga kmetje skrivajo. Toda med tem je pričelo slediti kmetom tudi industrijsko delavstvo, ki se skuša za vsako ceno otresti eventualnih prihrankov v papirnatem denarju ter jih zamenjati za robo. Že nekaj tednov sem se vršijo v Moskvi in drugih mestih pravi naskoki občinstva na privatne trgovine in vsak skuša dobiti v roke kolikor mogoče mnogo blaga, naj si bo kateregakoli. **Vse računa, da prihaja zopet čas popolne propasti papirnatega denarja in da bo v bodoče možno kupovati živila le za robo.** Tako si ljudje nabavljajo cela skladišča blaga, kopičijo čevlje, obleko, tobak in tudi najrazličnejše luksuzne predmete, kar le dobijo v roke.

Vlada poskuša omiliti krizo z uvajanjem nakaznic na do sedaj še prosto blago, odnosno predmete, toda vse to prav malo zaleže. Kriza postaja vedno občutnejša in predstavlja eno najtežjih preizkušenj za boljševiški režim.

Praga, 30. julija. d. Od 20. julija sem je tečaj sovjetskega červonca katastrofalno padel. Za en červonec se na evropskih borznih tržiščih plača le še 1.10 dolarja, dočim bi moral biti červonec (ki odgovarja 10 rubljem) vreden po pariteti 4.90 dolarjev ali 1angl. funt. Sovjetska valuta je torej že padla skoro na eno petino nominalne vrednosti. Tudi poizkus sovjetske vlade, da na varšavski borzi obdrži tečaj červonca ni uspel in se v Varšavi plačuje za červonec le še 9.90 zlota. To nazadovanje vrednosti sovjetskega denarja v inozemstvu je posledica inflacije denarja, ki se v Rusiji vedno bolj širi. Kolektivizacija kmetijstva in izvajanje petletnega industrijalizacijskega načrta zahtevata ogromno denarja, ki ga pa vlada nima; zato si pomaga z izdajanjem novih bankovcev, ki je v zadnjem času zavzelo ogromne dimenzije. Dne 1. oktobra 1926 (to je ob pričetku sovjetskega gospodarskega leta) je bilo v Rusiji v oktobru za 1290 milijonov rubljev raznega denarja, to je bankovcev sovjetske novčanične banke in državnih bankovcev. Do 1. oktobra 1927 se je ta obtok povečal na 1628 milijonov rubljev, 1. oktobra 1928. je znašal že 1970 milijonov, lani milijonov in je 1. junija t. l. dosegel že 3225 milijonov rubljev. Od leta 1926. se je obtok skoro potrojil, od 1. junija pret. leta do 1. junija tek., leta pa se je povečal za 1. oktobra pa je rapidno poskočil na 2722 več kakor milijardo rubljev. Izdajanje novih bankovcev je povzročilo rapidno padanje kupne moči rublja, ki je sedaj prišlo do vidnega izraza tudi v tečaju červonca na inozemskih borzah.

Angleške bojne ladje zapustile egiptske luke

Zaključek egiptske debate v angleški zbornici — Angleška vlada bo vedno čuvala interese inozemcev v Egiptu

London, 30. julija. AA. Po egiptski debati, ki jo je sprožila opozicija, je spodnja zbornica v snočnji seji odobrila politiko zunanjega ministrstva. Churchill je v svojem govoru ostro napadel vladno politiko v Egiptu in dejal, da je sedanja delavska vlada kriva, da vladata v Egiptu dve nasprotni si avtokraciji.

Ministrski predsednik Macdonald je odgovoril, da mora angleška vlada braniti v Egiptu imovino in interese inozemcev. Bilo bi zločinsko zanemarjati to dolžnost. Zato so odšle v Aleksandrijo vojne ladje, da pomagajo v primeru potrebe. To se bo vedno zgodilo, kadar bo potrebno in dokler ne bo v tej točki dosežen sporazum.

Ker se je položaj pomiril, so angleške vojne ladje zapustile egiptske luke. Zadnji dogodki v Egiptu so prekoračili meje notranjepolitičnih egiptskih zadev. Angleška vlada je interesirana na ustavnih izpremembah v Egiptu le v toliko, v kolikor so z ustavnimi spremembami ogroženi inozemski interesi.

V zadnjih nemirih so nastopile izključno egiptske čete. Angleške čete se niso vmešavale. Inozemske vlade se niso pritožile pri angleški vladi zaradi nezadostne zaščite inozemcev. Angleška vlada je imela prav, da je opozorila egiptsko vlado in opozicijo na njuno odgovornost za varnost inozemcev.

Debato je zaključil parlamentarni tajnik za zunanje zadeve Dalton, ki je izjavil, da ostanejo angleške posadke še nadalje v Egiptu.

Koncentracija turške vojske na perzijski meji

London, 30. julija. s. Po poročilu iz Carigrada je turška vlada izvršila obsežne vojaške priprave ob meji proti Perziji in Iraku. Nič manj kot dva armadna zbora, t. j. približno 40 do 50 tisoč mož s 100 letali je koncentriranih na tem ozemlju. Obenem zagotavljajo, da je bila izvršena ta koncentracija čet samo zato, da se preprečijo nadaljni napadi kurdskih tolp na turško ozemlje.

V Španiji imajo 36 strank

Madrid, 30. julija. AA. »Heraldo« objavlja listo sedanjih parlamentarnih strank v državi. Iz te liste se vidi, da imajo desničarji 15, levičarji pa 21 strank.

Slovesen pokop ubitega fašista

Milan, 30. julija. AA. Danes so svečano pokopali narednika fašistične milice Forzija, ki je bil prejšnji teden ubit blizu Milana. Pogreba se je udeležilo veliko število oseb iz vseh društvenih slojev. Med ostalimi so zapazili Arnalda Mussolinija.

Odhod nadškofa dr. Jegliča

Ljubljana, 30. julija. d. Ljubljanski škof g. dr. Jeglič, o katerega upokojitvi poročamo na 3. strani, odide iz Ljubljane v petek opoldne. Njemu v slovo bodo zvonili zvonovi po vseh ljubljanskih cerkvah. Gospod nadškof se bo peljal z opoldanskim vlakom v Celje, kjer se bo udeležil duhovnih vaj pri tamkajšnjih oo. lazaristih. Nato bo odpotoval v Gornji grad, kjer se bo trajno naselil v tamkajšnjem škofijskem dvorcu.

Seja VZS

Beograd, 30. julija. č. Sekcija Vrhovnega zakonodajnega sveta za splošni državljanski zakonik bo imela svojo sejo 5. septembra. Ko bo dovršila svoje delo, bo sklican plenum Vrhovnega zakonodajnega sveta.

Novo poslopje prometnega ministrstva

Beograd, 30. julija. č. Novo poslopje prometnega ministrstva, ki se gradi blizu kolodvora, bo v kratkem gotovo. Sedaj izvršujejo že inštalacije v notranjosti poslopja. Prometno ministrstvo je že odpovedalo dosedanje prostore, v katerih so nameščeni sedaj razni oddelki ministrstva. Prometno ministrstvo se namerava vseliti v novo poslopje prihodnje leto v pričetku aprila. Novo poslopje prometnega ministrstva bo ena največjih in najlepših stavb v Beogradu.

Predsednik Fidaca v Beogradu

Beograd, 30. julija. p. Predsednik Fidaca g. Abot je danes predsedoval seji Udruženja rezervnih oficirjev in bojevnikov, na kateri se je vršila razprava o pripravah za mednarodni kongres Fidaca, ki bo v Washingtonu. Na seji so bili definitivno odobreni predlogi našega Udruženja rezervnih oficirjev, ki bodo predloženi kongresu. Sinoči je Udruženje rezervnih oficirjev priredilo na čast g. Abotu banket pri »Srpskem kralju«. Udeležili so se ga med drugimi minister dvora g. Jeftić, angleški poslanik g. Henderson ter mnogi drugi odlični predstavniki našega javnega življenja.

Poljski poslanik na Bledu

Beograd, 30. julija. AA. Snoči 29. t. m. je g. Vaclav Babinski, pooblaščeni minister in izredni poslanik poljske republike v Beogradu, odpotoval z avtomobilom na Bled, kjer ostane mesec dni.

Zakon o civilno-sodnem postopku

Beograd, 30. julija. č. »Službene Novine« objavljajo zakon v uvedbi zakonika o civilnosodnem postopku.

Zgradba carinarnice v Subotici

Beograd, 30. julija. č. Finančni minister je odobril kredit 20 miljonov dinarjev za zgraditev nove velike in moderne carinarnice v Subotici. V kratkem bo razpisan natečaj. Ko bodo odobreni načrti ter izvršena licitacija del, se bodo takoj pričela gradbena dela.

Razdelitev dekretov banskim svetnikom v Zagrebu

Zagreb, 30. julija. n. Ban dr. Šilović, ki se je vrnil z zdravljenja iz Karlovih varov, je izjavil novinarjem, da bo 4. avgusta ob 10. dopoldne razdelil dekrete članom banskega sveta savske banovine.

Naš lanski ribji lov

Split, 30. julija, n. Direkcija pomorskega prometa je objavila statistiko našega ribjega lova za lansko leto. Lani so v našem primorju vlovili 6,642.000 kg rib v vrednosti 50,584.000 dinarjev.

Dostop v potresno ozemlje zabranjen

Zanimivo poročilo praškega lista – Porušeni kraji bodo zgrajeni v železobetonu in večinoma drugje – Neznano število žrtev pod razvalinami

Praga, 30. julija d. Rimski dopisnik »Prager Tagblatta« javlja svojemu listu: »V krogih inozemskih novinarjev, pa tudi v ostali italijanski in inozemski javnosti je vzbudilo veliko pozornost, da so italijanske oblasti takoj po odhodu italijanskega kralja iz potresnega ozemlja zabranile brezizjemno tako domačinom kakor tujcem dostop v pokrajine, ki so bile prizadete po potresni katastrofi. Tujci, ki so prihiteli v Napulj iz raznih italijanskih, pa tudi iz francoskih in jugoslovenskih letovišč, da bi si ogledali razdejane pokrajine, so bili skrajno neprijetno presenečeni, ko so jim karabinjerji nepričakovano zastavili pot in jim zabranili pristop v potresno ozemlje. Vse province, kjer je razsajal potres, so hermetno zaprte z močnim kordonom. Kdor hoče v potresno zemlje, se mora izkazati s posebno propustnico napuljskega prefekta. Propustnice pa se izdajajo, kakor se je izkazalo v praksi, samo prebivalcem iz potresnega ozemlja, ki so po kakršnihkoli opravkih prišli v druge province in se vračajo k svojim porušenim domovom. Le v malem številu je dovoljen dostop tudi sorodnikom, ki pa se morajo izkazati, da imajo s seboj primerno zalogo živil, da ne bi izkoriščali pomožne akcije, organizirane v potresnem ozemlju le za stradajoče domače prebivalstvo. Običajno so propustnice terminirane in se morajo sorodniki, ki hočejo v potresnem ozemlju obiskati svojce, obvezati, da bodo v določenem roku zapustiti kordonirane pokrajine. Drugim, zlasti pa inozemcem je dostop absolutno zabranjen; tudi za novinarje ne velja nikaka izjema. V službenih krogih opravičujejo ta ukrep s tem, da hočejo zabraniti naval tujcev, češ, da bi bilo prizadeto prebivalstvo ogorčeno, če bi tujci prodajali zijala in se naslajali nad bedo nesrečnežev. Splošno pa prevladuje mnenje, da hočejo s tem nenavadnim ukrepom preprečiti, da bi prišle v javnosti vesti o resničnem položaju v potresnem ozemlju, zlasti pa o pomožni akciji, ki še ni kos težavni nalogi.

Rim, 30. julija d. Glede obnove opustošenih pokrajin je ministrski svet sklenil, da bi bilo nesmiselno, obnavljati one kraje, ki so na izrazito potresnem ozemlju, ker bi jih prej ali slej zadela zopet enaka usoda. Zato naj se obnove samo oni kraji, kjer je podana sigurnost, da tudi večji potres ne bi mogel povzročiti tolike škode. Večina razdejanih mest torej ne bo obnovljena na sedanjih razvalinah, marveč na drugih, varnejših krajih. Pri zgradbi se bo uporabljal izključno železobetonski sistem, ker se je izkazalo, da so te vrste zgradb v potresnem ozemlju še najbolj trpežne.

Danes ni bil izdan nikak uradni komunike o številu smrtnih žrtev. Na merodajnih mestih le izjavljajo, da se število smrtnih žrtev ni znatno izpremenilo. Število žrtev, ki so še vedno pokopane pod razvalinami, sploh ni znano. V uradnih krogih priznavajo, da jih je precej — uradno jih cenijo na nekaj sto — toda neoficielno polagoma prodirajo v javnost vesti, da je število žrtev pod razvalinami skoro gotovo večje kakor pa število doslej dognanih. Glede onih žrtev, ki so bile žive pokopane pod razvalinami, ni več upanja, da bi jih rešili še pri življenju, ker je od potresa do danes poteklo že sedem dni.

Lažji potresni sunki se ponavljajo skoro vsak dan. Velik strah vzbuja med prebivalstvom dejstvo, da se v krajih, kjer je bil potres najhujši, pojavljajo šele sedaj velike razpoke na zemeljski površini. Strokovnjaki sodijo, da se bo ta pojav še dolgo nadaljeval, ker se zemeljske plasti, ki so se pri potresu premaknile, šele polagoma usedajo.

(Glej tudi poročila v rubriki »Življenje in svet« na 6. strani. Op. ured.)

Dar turškega Rdečega polumesca

Pariz, 30. julija AA. Havas poroča iz Ankare, da je turški Rdeči polumesec poslal italijanskemu Rdečemu križu 30.000 turških lir.

Zahvala italijanske vlade

Rim, 30. julija AA. Italijanska vlada se je zahvalila za mnogoštevilne brzojavke vladam vseh držav, ki so izrazile sožalje ob priliki nesreče, ki je zadela Italijo. Sanitarne prilike v krajih, ki jih je zadela nesreča, so zadovoljive. Delo na desinfekciji se intenzivno nadaljuje, da bi se preprečil grozeči izbruh epidemije.

★

Tudi Vezuv grozi z nevarnim izbruhom

Napolj, 30. julija s. Ognjenik Vezuv razvija v zadnjih dneh zelo vnemirljivo delovanje, ki vedno razburja prebivalstvo, med katerim je nastala skoraj katastrofalna panika. Ponoči švigajo velikanski plameni iz žrela ter razsvetljujejo na več kilometrov daleč na okrog vso pokrajino. Gornji del žrela je že počil. Oblaki dima so vedno večji ter se valijo v velikanskih masah nad vulkanskim ozemljem. Do sedaj še niso občutili nobenih potresnih sunkov. Med prebivalstvom so razširjene alarmantne vesti o skorajšnjem katastrofalnem izbruhu Vezuva. Oblasti so plakatirale v vseh krajih v okolici ognjenika objave, v katerih skušajo pomiriti prebivalstvo. Razširjevalci vznemirljivih vesti bodo najstrožje kaznovani. V enem delu najbližje okolice Vezuva se pripravlja prebivalstvo že na beg, deloma pa je že zapustilo svoje domove, da se zavaruje pred katastrofalnim izbruhom, ki ga pričakuje vsak hip.

„Plinski in bombni napad na Lyon"

Veliki manevri francoske zračne flote – Nočni in dnevni letalski napad na Lyon – Slični manevri se bodo vršili tudi v ČSR

Pariz, 30. julija. s. Francosko zračno brodovje je včeraj popoldne in danes ponoči imelo z geslom: »Plinski in bombni napad na Lyon« nad tem mestom velike zračne manevre, katerih cilj je bil v prvi vrsti, da se preizkusijo sredstva za zaščito mestnega prebivalstva proti sovražnim letalskim napadom.

Pri manevrih, ki so se pričeli popoldne s splošnim napadom bombnih in lovskih letal, je sodelovalo mnogo letalskih oddelkov, obrambne baterije okoliških fortov, 9 velikanskih žarometov ter pomožne organizacije za civilno prebivalstvo, ognjegasci, Rdeči križ, policijske čete itd. Možnost bombnega in plinskega napada se je proučila v vseh podrobnostih. Sirene so pričele tuliti, ko so prispela prva sovražna letala. Pri nočnem napadu je bilo mesto takoj v temi. Prebivalstvo je bilo z objavami obveščeno, naj takoj zakrije luči v hišah. Požarne brambe so se borile proti hipotetičnim požarom. Rdeči križ je izvajal rešilne poizkuse na »ranjenih in zakopanih« osebah. Obrambne baterije so streljale, lovska letala pa so predvajala borbe, bombna letala so metala predmete, ki so predstavljali plinske in druge bombe. Rezultati manevra, ki je trajal do 2. ponoči, so bili kar se tiče obrambe proti letalskim napadom zelo zadovoljivi. Pri tem se je izkusilo mnogo novih defenzivnih sredstev.

Praga, 30. julija. d. Od 3. do 6. avgusta se bodo vršile med Pardubicami in Olomucem velike vaje čsl. vojaških letalskih eskadril, ki bodo napadale z bombami Olomuc. V zvezi s temi manevri se je vršila na olomuškem magistratu seja predstavnikov občine, Rdečega križa, Sokola, Legijonarske zveze, gasilcev itd. Na seji je bilo sklenjeno, da bo za časa letalskega napada ustavljen ves promet po ulicah, čim ga bodo najavile s svojim tuljenjem tovarniške sirene. Prebivalstvo mora poiskati takoj, čim bodo objavljeni znaki za letalski napad kritje v kleteh in vežah, kjer pa tega ne bo mogoče, se bo moralo vleči na tla.

Dočim bo napad letalskih eskadril, ki se bo izvršil tekom dneva, zelo kratek, pa bo trajal nočni napad dve do tri ure. Po prvem signalu s sirenami bodo ugasnile vse luči po mestu in sicer tako v zasebnih kakor tudi javnih poslopjih.

Brezhiben polet zračne ladje „R 100"

Včeraj ob 8.15 srednjeevropskega časa se je nahajal zrakoplov »R 100« že 1500 km zapadno od Irske — Velike priprave za sprejem

London, 30. julija. AA. Zrakoplov »R 100« nadaljuje svoj polet v Kanado z dobrim uspehom. Davi ob 7.40 je letalsko ministrstvo prejelo potom parnika »Caledonia«, s katerim je »R 100« v brezžični zvezi, sledečo brzojavko:

»Imamo ugodno potovanje. Vreme je zelo jasno z lahkimi severnimi vetrovi. Vse gre dobro.«

O polnoči je bil zrakoplov oddaljen že 450 milj od irske obali. R 100 je tedaj sporočil, da se oblači in da je veter lahno popustil.«

Newyork, 30. julija, s. Parnik »Ausonia« sporoča brezžično, da je zrakoplov »R 100« davi ob 8.15 srednjeevropskega časa v poziciji 53.48 stopinj severne širine in 30.31 stopinj zapadne dolžine plul nad »Ausonio« ter izmenjal s parnikom signale in pisma.

Montreal, 30. julija, s. V Montrealu, glavnem mestu Kanade, se vršijo mrzlične priprave za sprejem angleškega zrakoplova »R 100«. Že sedaj so zbrane velike množice ljudi na letališču, da bi prisostvovale pristanku zrakoplova. Cela vrsta posebnih vlakov je na potu v Montreal. Velike avtomobilske kolone se pomikajo proti letališču, kjer se bo zbralo pri pristanku zračne ladje najmanj 100.000 ljudi.

Ostavka kanadske vlade

Ottawa, 30. julija. s. Liberalni kabinet Mackenzie Kingga je z ozirom na zmago konservativcev pri volitvah v spodnjo zbornico podal svojo ostavko.

Predstavniki jugoslovenskih Nemcev pri banu g. Duniću

Predvčerajšnjim je sprejel ban dunavske banovine Dunić delegacijo jugoslovensko-nemške lige Društva narodov in predstavništvo nemške prosvetne zveze Kulturbunda, ki so jo vodili dr. Štefan Kraft, dr. Georg Grasl in dr. Ivan Moser, bivši narodni poslanci ter Ivan Keks, predsednik Kulturbunda. Delegacija se je zahvalila g. banu za izraze simpatije, ki jih je pokazal jugoslovenskim Nemcem s tem, da je ugotovil, da so se le ti držali vedno korektno in lojalno. Prosili so bana, naj dela na to, da bodo čim prej odobrena pravila Kulturbunda, da lahko prične redno poslovati. G. ban se je zahvalil delegaciji za izraze hvaležnosti in obljubil, da bo po svoji moči delal na to, da se čim prej potrdijo pravila Kulturbunda.

Fašisti prekoračili francosko mejo

Lyon, 30. julija. M. Skupina fašistov je zopet v bližini Maloisa prekoračila mejo in prišla na francosko ozemlje izzivat. Francoski tisk je zaradi tega zelo ogorčen in sprašuje italijansko vlado, kdaj bo imela toliko avtoritete, da bo preprečila tako izzivanje in nedopustne pohode na francosko ozemlje. Na umiku s francoskega ozemlja sta dva fašista padla v neki prepad in dobila težke poškodbe.

Zavratnega umora osumljeni nemški pisatelj

Berlin, 30. julija. g. Proti znanemu pisatelju Petru Martinu Lamplu je državno pravdništvo danes dvignilo obtožbo zaradi zavratnega umora. Peter Lampel ter njegova bivša tovariša v nacijonalističnem dobrovoljskem zboru, Schweninger in Weunitz so osumljeni, da so umorili kot člani teh formacij pri gornješlezijskem premogovnem uporu, člana svojega oddelka zaradi izdaje, na podlagi ilegalne obsodbe. Sum umora je že svojčas padel na Lampla ker je ta v svojem romanu »Izdana mladina« opisal slično dejanje v vseh podrobnostih.

Izlet Avtokluba na Koroško

Po skoro celotedenskem dežju, je v soboto, ko so se odpravljali naši avtomobilisti na svoj izlet, zavladalo najlepše vreme. In avtomobilska kolona je zdrčala proti Gorenjski najboljše volje. Preko mogočnega Ljubelja so v soboto popoldne skoro nepretrgoma brneli avtomobilski motorji, znak, da je udeležba na izletu dokaj številna. Onstran ljubeljskega prelaza so izletniki nadaljevali svoje potovanje po gladki izborno zgrajeni avstrijski cesti čez veliki, znameniti holmburški most preko deroče Drave in mimo slikovitega gradu Holmburg v Celovec, kjer še vedno tolče Herkules zelenega zmaja po glavi. V mestu je bilo že na vse zgodaj opaziti živahni tujski promet in bližino Vrbskega jezera. Mnogoštevilni avstrijski in inozemski avtomobilisti neprestano švigajo po mestnih ulicah.

Krasna asfaltirana cesta, po kateri se vrši ogromen avtomobilski promet, nas pripelje do prvega letovišča Krive Vrbe na obali 20 km dolgega Vrbskega jezera. Promet na brezprašni, z oljem impregniran gladki cesti postaja tem živahnejši, čim bolj se bližamo svojemu cilju, središču kopališč in letovišč ob Vrbskem jezeru, znanim Porečam. Tam nas je pričakoval in prisrčno pozdravil naš generalni konzul dr. Niko Mirošević s svojo soprogo in g. dr. Koserjem. Do večera so se zbrali vsi izletniki ljubljanske sekcije Avtokluba pod vodstvom predsednika g. Praprotnika in izletniki mariborske sekcije pod vodstvom predsednika g. Pintarja. Ljubljanska sekcija je postavila 19 avtomobilov s 72 udeležencema, mariborska pa 7 avtomobilov z 21 udeleženci.

Po razvrstitvi po hotelih so se zbrali vsi udeleženci izleta v dekoriranem salonu hotela »Werzer«, kjer se je vršil banket ob zvokih dobre letoviške godbe. Banketa so se udeležili tudi podpredsednik ljubljanske sekcije baron dr. Karl Born s soprogo in g. generalni konzul dr. Niko Mirošević. Po napitnici predsednika g. Praprotnika, ki je še posebej pozdravil g. generalnega konzula, so se avtomobilisti razšli na razne večerne prireditve v hotelih Astorija, Werzer, Rankl itd.

Tudi prihodnja nedelja je bila odeta v najlepši solnčni sijaj; izletniki so si po svoji mili volji ogledovali obširno letovišče in njegove moderne naprave ali pa se kopali v toplem Vrbskem jezeru. Vodstvo hotela Werzer je posvečalo našim avtomobilistom največjo pažnjo in skrbelo, da je bila zbrana družba postrežena v splošno zadovoljstvo vseh.

Po odhodu iz Poreč smo si v Vrbi ogledali tudi znano zdravilišče »Rankl« last našega domačina g. Rankla. Nato smo se odpeljali do Beljaka in se tam povspeli z žično železnico na znamenito Kanzelhöhe. Po 12 minut trajajoči vožnji smo dospeli na vrh, od koder se nam je z razglednega stolpa nudil res krasen razgled na bližnja koroška jezera, na Karavanke, Julijske in Karnske alpe, na Zilo in še daleč naokrog po vsej Koroški.

Ob 4. uri popoldne smo se poslovili od mariborskih tovarišev, ki so jo mahnili preko Celovca in Dravograda nazaj proti domu. Ljubljančani pa smo nadaljevali izlet preko Beljaka in Podkorena v Kranjsko goro. Zopet so ropotali avtomobili preko Podkorenskega sedla ter nekateri kuhali vodo v svojih hladilnikih. Ob občudovanju krasot narave in pozdravljeni od naših gorskih veljakov Prisanka, Razora in Mojstrovke smo prispeli po prijetni vožnji v Kranjsko goro, kjer smo se zbrali na vrtu hotela »Slavec«. Po kratkem odmoru in malem okrepčilu je sledil razhod. Vsi udeleženci so se poslavljali z velikim zadovoljstvom, saj je izlet potekel brez ovir in incidentov in nudil vsem lepozabne užitke.

Slovanski gasilski kongres

Zastopniki Prage in praških mestnih gasilcev na ljubljanskem kongresu — Venec na grob Franja Barleta

Praga, 30. julija, h. Za delegata glavnega mesta Prage k gasilskemu kongresu v Ljubljani je bil na zadnji seji občinskega sveta določen gospodarski referent občinskega sveta in predsednik praške trgovske zbornice g. Josip Martinec. Delegat glavnega mesta bo obenem z deputacijo prostovoljnih gasilcev odpotoval jutri 31. t. m. preko Solnograda in Jesenic v Ljubljano. Z njim potujejo tudi šef gasilskega oddelka praškega magistrata inž. Uher, tiskovni referent tega oddelka nadsvetnik Černy in izvoljena deputacija 15 gasilcev praškega gasilskega zbora pod vodstvom poveljnika Patetla.

G. Martinec je danes sprejel vašega poročevalca ter mu izjavil, da bo poleg pozdravov glavnega mesta Prage kongresu in beli Ljubljani prinesel seboj tudi odlikovanja za zaslužne jugoslovenske gasilce. Zelo se veseli, da bo zopet videl Ljubljano. Praška deputacija bo položila tudi venec na grob pokojnega predsednika Jugoslovenske gasilske zveze, Franja Barleta.

Novi prapor ljubljanskega gasilnega društva

V okviru slovanskega gasilskega kongresa proslavi eno naših najstarejših in najbolj zaslženih gasilnih društev, Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo, 60letnico svojega obstoja in delovanja. O tem smo že obširno poročali. Društvo bo ob svojem jubileju slovesno blagoslovilo in razvilo novo zastavo, ki so mu jo poklonili neimenovani dobrotniki.

Zastava je krasno umetniško delo in je razstavljena v izložbenem oknu trgovine Mayer v Stritarjevi ulici. Izdelana je bila po načrtih arhitekta inž. Omahna v delavnici tvrdke Neškudla v Ljubljani. Zastava je bogato z zlatom vezena. Na eni strani ima sliko zaščitnika gasilcev sv. Florijana, okoli slike pa napis »I. ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo« ter letnici »1870 — 1930«. Druga stran zastave je modra in nosi v zlatih črkah stihe gasilskega kurata dr. Mihaela Opeke: »V ognju ljubezni — do bratov plamtimo — ogenj sovražni — krotimo, gasimo.«

Na zastavo bo privezanih tudi več spominskih trakov, med njimi trak Zajednice hrvatsko-slavonskih gasilskih društev. Umetniško izdelani drog se končuje s plamenasto sulico, okoli katere se vije gasilsko geslo: »Na pomoč!«.

Stanovanja za udeležence kongresa

Stanovanjski odsek prosi, da se prijavljenci za skupna prenočišča in prenočišča v hotelih in po privatnih stanovanjih ravnajo natančno po sledečih navodilih: Ko prispejo društva ali župe na glavni kolodvor, naj takoj izstopijo in se postavijo v dvorede na mesta, katera jim odkažejo reditelji. Nato naj se zglase župni delegati v stanovanjskem odseku, ki bo posloval od petka od 8. ure zjutraj naprej v permanenci (noč in dan) v prostorih barake med restavracijskim vrtom in skladiščem, kjer dobe stanovanjske liste in vse potrebne informacije. Načelnik stanovanjskega pododseka dotičnega poslopja, kjer jim je določeno skupno prenočišče, prevzame posamezna društva ali župe in njegova skrb je, da pridejo na svoja prava mesta. Načelniki župi ali društev naj imajo natančno prešteto svoje člane, ker dobe pri stanovanjskem odseku za vsakega posebno stanovanjsko legitimacijo, na kateri bo označeno poslopje nastanitve. Te legitimacije naj se po možnosti razdele že na kolodvoru in je iste dobro shraniti, ker brez njih vstop ni dovoljen v poslopje skupnih prenočišč. Skupna prenočišča za prijavljence so brezplačna. Reflektanti za privatna stanovanja in hotele dobe istotako v stanovanjskem uradu svoje stanovanjske nakaznice proti plačilu posredovalnine 5 Din za osebo za celo dobo slavnosti. Oziralo se pa bo v prvi vrsti na one, ki so se pravočasno javili. Za ostale, ki se niso prijavili pravočasno stanovanjskemu odseku, ne prevzame ta garancije, da dobe prvovrstne sobe v centrumu mesta, gledal pa bo, da ne ostanejo brez strehe.

Stanovanjske pristojbine za hotele in privatnike se plača portirjem, oziroma stanodajalcem. Brez stanovanjske nakaznice ne dobi nihče sobe.

Vsaka župa naj postavi v poslopjih, kjer bo nastanjena, svojega nadziratelja, katerega naloga je, da vzdržuje red v poslopju in stopi v stik z nadzornikom poslopja, ki je v naši službi. To so po večini šolske sluge dotičnega zavoda.

Gledati je posebno na to, da se v sobah in v poslopju sploh ne bo kadilo. Vladati mora mir in red, zvečer in ponoči pa mora biti pred poslopjem, v veži, na hodniku in v sobah absolutno popoln mir. Gleda naj naj se na snago po sobah, hodnikih, posebno pa na straniščih. Paziti, je, da se ne poškoduje predmetov poslopja; povrnitev škode se bo zahtevala od dotičnika, ki škodo povzroči; ako se ga ne izsledi, so za povrnitev odgovorni vsi, ki so nastanjeni v sobi. Umivanje v sobah je zabranjeno. Najbolje je, da se vsaj večina umiva na dvoriščih v za to pripravljenih škafih. Snaženje obleke ali čevljev je v sobah prepovedano. To preskrbe proti mali odškodnini snažilci na hodniku v pritličju. Kdor zapusti zadnji sobo, naj jo zaklene in ključ spravi na mesto, ki se naj določi sporazumno z nadzornikom. Odredbam nadzornikov in nadziratelјev se je brezpogojno pokoravati. Vrhovno nadzorstvo v poslopjih skupnih prenočišč ima načelstvo stanovanjskega odseka, ki bo po dnevi in ponoči posečalo ta poslopja in se imajo event. želje, odnosno pritožbe pismeno izročiti šolskemu slugi.

Skupna prenočišča za posamezne gasilske župe bodo sledeča:

v šoli, pri sv. Jakobu: martjanska, ormoška, posavska, ptujska in radovljiška;

v šoli na Prulah: ribniška, slovenjgraška, strukovska, šentjernejska, trboveljska, Mar. Gorica, Korošci (v telovadnici);

v šoli na Cojzovi cesti: beograjska, cirkniška, krška, ljutomerska, logaška, Lariborska;

v šoli na Vrtači bo nastanjena korotanska gasilska župa;

v šoli na Ledini so nastanjeni ceh;

v obeh šolah učiteljišča so nastanjeni gasilci-telovadci in naraščaj;

v šoli v Spodnji Šiški je nastanjena gasilska župa Žalec in Bosanci.

Ker prihajajo še nadaljnje prijave sta določeni za rezervo I. in II. drž. gimnazija.

Nadalje bodo nastanjeni: v Gluhonemnici godba iz Djakova (70 mož); v Akademskem kolegiju (Kolodvorska ulica 7): Sav. z hrv.-slav. vatrogasne zajednice; v Mladiki: gasilke-samaritanke iz Djakova (30); v areni Narodnega doma (vhod iz Bleiweisove ceste) Čehinje telovadke.

Vse reklamacije v stanovanjskih zadevah naj se sporoče stanovanjskemu odseku, ki posluje, kakor povedano, od petka zjutraj do nedelje do polnoči nepretrgoma na glavnem kolodvoru. Telefonska številka stanovanjskega odseka je 2720.

Člani stanovanjskega odseka bodo nosili na levem rokavu bel trak z napisom »stanovanjski odsek«.

Someščani!

Jutri bo prvi dan gasilskih kongresnih slavnosti! Iz Jugoslavije in iz inozemstva bodo prispele v Ljubljano množice gasilcev in zastopstva gasilskih zvez in raznih držav. Naša dolžnost je, da jih kar najprisrčneje in najdostojneje sprejmemo!

Someščani! Obračam se do vas s prošnjo, da greste našim milim gostom v vsem na roko, da jim izkažete pristno našo jugoslovensko gostoljubnost, v pozdrav pa okrasite svoje domove s cvetjem in zastavami.

Naša bela Ljubljana naj pokaže svoje veselje in zadovoljstvo, da more sprejeti v svojo sredo toliko število domačih in inozemskih najodličnejših predstavnikov pravega človekoljubja.

Josip Turk, starosta JGZ.

Poklonitveno darilo čsl. gasilcev Nj. Vel. kralju

»Jutro« je že svojčas poročalo o krasnem, umetniško izdelanem kipu, ki ga bodo češkoslovaški gasilci na ljubljanskem kongresu izročili kot poklonitveni dar Nj. Vel. kralju. Zato so naši čitatelji lahko že sami popravili pogreško, ki se je o tem vrinila v včeraj objavljeni članek našega praškega dopisnika. Kip seveda ni bil poslan Nj. Vel. kralju, da ga izroči predsedstvu Jugoslovenske gasilske zveze, temveč je bil iz Prage poslan na predsedstvo JGZ v Ljubljani, da ga shrani do nedelje, ko ga bo deputacija čsl. gasilske zveze izročila našemu kralju, odnosno za njega njegovemu zastopniku.

Tisoč in ena noč

nam bo pričarana v soboto večer na divnem ognjemetu, ki ga priredi ob 21. na sportnem prostoru SK Ilirije poleg gorenjskega kolodvora odbor slovan. gasilskega kongresa. Za prireditev vlada veliko zanimanje. Poleg neštetih raket, ognjenih strelov, žarečih solnc, Niagara slapa, rimskih svеč, palm, bengaličnih luči itd., bo vzbujala posebno pozornost velika žareča slika Nj. Vel kralja Aleksandra, pokrovitelja kongresa, ter sliki gasilskega patrona svetega Florjana in gasilca v polni opremi. Vstopnice se dobijo v trafikah: Praprotnik, Prešernova ulica; Sever, Šelenburgova ulica; Pogačnik, Dunajska cesta in v trgovinah »Sana«, Šelenburgova ulica; Ivan Bonač, Šelenburgova ulica; I. Gorec, Dunajska cesta; Slavko Rus, Dunajska cesta; A. Rasberger, Miklošičeva cesta; Ivanka Šmalc, Marijin trg; Bogomir Motoh, Vodnikov trg in v obeh lokalih »Putnika« (Dunajska cesta in hotel Miklič) Cene so za stojišča 10 Din, za sedeže pa 20 do 30 Din.

Tihotapčeva usoda

Jesenice, 30. julija.

V soboto je tovarniška delavka Minka Klinarjeva, zaposlena s sajenjem sadik po lesovju okrog Suhega prelaza pod Golico v bližini avstrijske meje, nenadoma opazila na tleh ležeče, grozo vzbujajoče človeško okostje. Vsa preplašena je takoj prenehala z delom ter nemudoma pohitela na orožniško stanico na Jesenicah prijavit strašno najdbo.

Orožniki so se podali na kraj ter po podrobni preiskavi dognali, da je to okostje dolgo pogrešanega 20-letnega Leopolda Gorjanca z Javornika, ki je že februarja izginil. Pri okostju so poleg obleke našli tudi njegov težko naloženi nahrbtnik, v katerem je bilo 36 velikih in 50 manjših zavitkov tobaka za nosljanje v vrednosti nad 2000 Din. Oblasti so zaplenile tovor ter ukrenile potrebne korake, da se spravljo ostanki ponesrečenca. Sklepa se, da je ponesrečeni Leopold Gorjanc z namenom, da pritihotapi dragocen tovor, na povratku iz Avstrije čez Suhi prelaz pod Golico zašel v snežne meteže ter zaradi velikega napora podlegel silnemu vetru in mrazu, kateremu je ravno ta prelaz močno izpostavljen.

VREMENSKA NAPOVED

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Nobena bistvena sprememba sedanjega nezanesljivega vremena, vedno večja možnost padavin, zlasti na jugu.

Naši kraji in ljudje

Vpokojitev škofa dr. Jegliča

Iz Beograda poročajo, da je tamkajšnja papeška nuncijatura prejela iz Rima papeževo bulo, s katero se spre-

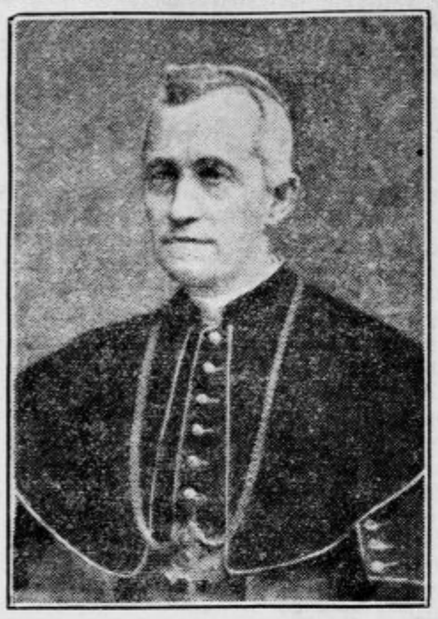

jema na znanje ostavka ljubljanskega škofa, titularnega nadškofa dr. Antona Bonaventure Jegliča na vodstvo ljubljanske škofije. Bula vsebuje dalje že pred tedni javljeno imenovanje g. škofa za titularnega nadškofa. Istočasno je izšla papeška bula o imenovanju dosedanjega pomožnega škofa g. dr. Rožmana za ljubljanskega škofa.

»Jutro« je nedavno že poročalo, da zapušča g. dr. Jeglič ljubljansko škofijo ter se preseli v Gornji grad, kjer namerava preživeti svoja stara leta v pokoju. Po predpisih kanonskega prava je škof neodstranljiv. Upokojitev škofa je (razen v izjemnih kazenskih primerih) mogoča le na podlagi tkzv. renuncijacije, t. j. da se škof ali po lastni inicijativi ali po sporazumu s papeško kurijo sam odpove svojemu mestu. G. dr. Jeglič je pred meseci, ko so se pojavile prve vesti o njegovi upokojitvi in ko mu je bil imenovan škof-koadjutor, v posebnem pastirskem pismu poudaril svojo popolno telesno in duševno sposobnost ter je letos še izvršil celo vrsto napornih potovanj k birmam po svoji škofiji. Navzlic temu se je sedaj odpovedal škofovskemu sedežu ter odhaja v zatišje gorenjegrajskega škofovskega dvorca, kjer so bile v zadnjem času izvršene potrebne adaptacije za stalno bivanje visokega cerkvenega dostojanstvenika.

Novi ljubljanski škof g. dr. Rožman je bil že z imenovanjem za koadjutorja s pravico nasledstva določen za dr. Jegličevega naslednika ter je papeška bula v tem pogledu le formalnega značaja.

Kdaj se bo izvršila službena izročitev poslov novemu škofu, še ni določeno. Po naših svoječasnih informacijah bi se imel g. nadškof Jeglič že sredi avgusta za stalno naseliti v Gornjem gradu. Grad in posestvo Gornji grad sta kakor znano last ljubljanske škofije. Preskrbnina za odstopivšega škofa je predmet posebnega aranžmana med škofijo in nadškofom g. dr. Jegličem; aranžman je podvržen papeškemu odobrenju. Skoro gotovo je seveda, da je bil finančni sporazum dosežen že pred formalno renuncijacijo.

Avgust Drukar

Celje, 30. julija.

Težko je zadela naša srca žalostna vest, da je umrl na zagrebški kirurški kliniki v torek ob 13. obče znani in priljubljeni narodnjak, celjski notar gospod **Avgust Drukar.** Velik kos polpretekle zgodovine se je razgrnil pred nami, ko smo zvedeli njegovo smrt. Veliko delo narodu v čast in korist, ki ga je izvršil v svojem požrtvovalnem življenju pokojni g. notar, osvetljuje njegov spomin. Bil je res vzor jeklenega značaja, neomajnega moža-narodnjaka in naprednjaka, ki ni klonil niti v najopasnejših trenutkih. Obenem pa je živela v njem sila mehka, dobrotna duša, naklonjena vsakomur. Stoteri in stoteri v domovini vedo in se z globoko hvaležnostjo spominjajo, da so našli pri blagem pokojniku vedno zatočišče v najhujši sili in da pri njem nikdar ni vedela desnica, kaj dela levica. Zato ga bomo ohranili v neizbrisnem, častnem spominu, in zelo težko ga bomo pogrešali kot ljubega znanca in prijatelja, a

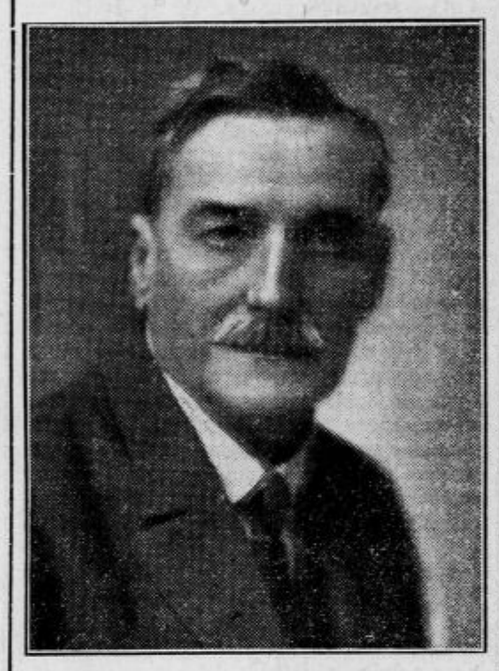

še posebno ga bodo pogrešala vsa naša narodna, kulturna in humanitarna društva, katerih zvesti član, deloma pa tudi predsednik ali sicer odborov funkcijonar je bil vsestransko delavni pokojnik.

Rodil se je 3. septembra 1864 v Kranju, kjer je končal osnovno šolo in nižjo gimnazijo. Višjo gimnazijo je absolviral v Ljubljani in univerzo na Dunaju, kjer se je seveda živahno udejstvoval tudi v naprednem dijaškem pokretu. Kratko dobo je bil celo predsednik »Slovenije«. Svojo prvo službo je nastopil kot notarski kandidat pri dr. Globočniku v Kranju, pri katerem je služboval od leta 1889. do 1898., ko se je preselil v Ljubljano in služboval pri notarju in državnemu poslancu Plantanu do leta 1905. To leto je zapustil Ljubljano in bil imenovan za notarja v Gornjem gradu, kjer je bil dolga leta tudi župan. Leta 1920. se je preselil v Laško, kjer je imel notarsko pisarno do 1925. Od tedaj pa je prebival stalno v Celju, kjer je imel svojo pisarno v Prešernovi ulici. Bil je ena izmed najmarkantnejših in najpriljubljenejših celjskih osebnosti, dasi je bil sicer po naravi zelo skromen in tih. Nikdar se ni silil v ospredje in nikdar ni hotel slišati o kaki javni in glasni pohvali.

Povsod, kjer je g. notar živel, je postal duša vsega narodnega in društvenega življenja. Kakor v Gornjem gradu se je živahno udejstvoval tudi v Laškem, kjer je bil starosta Sokola in gerent okrajnega zastopa, v Celju pa je zadnji čas bil predsednik Rdečega križa in Splošne gradbene družbe, odbornik moške podružnice CMD in Jugoslovenske Matice, ustanovni član in odbornik društva »Celjski dom«, član Sokola in vobče vseh narodnih, kulturnih in dobrodelnih društev. — Bolehal je zadnje mesece na želodcu in je na zagrebški kliniki podlegel težki operaciji. Nepozabnega pokojnika bomo ohranili trajno v najčastnejšem spominu. Globoko užaloščeni rodbini izrekamo najiskrenejše sožalje!

Jubilej brežiškega župana

Brežice, 30. julija.

Brežiški župan g. Ignacij Supan dopolnjuje 70 let. Po rodu je iz Šmarjete pri Rimskih Toplicah. Po maturi na učiteljišču v Ljubljani 1882 je služil kot učitelj v Št. Lovrencu pod Prozinon in na Teharjih. Na kraju leta 1892. je prišel v Brežice, kjer je služil 33 let na osnovni šoli. V tedaj nemških Brežicah je deloval kot odločen narodnjak v vseh narodnih društvih. Podpiral je pridno tudi podporna društva visokošolcev v Gradcu, Dunaju in Pragi ter različne dijaške kuhinje.

Čutil je vedno pravo jugoslovensko zavest. Bil je l. 1904. pri kronanju Nj. Vel. kralja Petra v Beogradu, kar mu je naprtilo novo sovraštvo brežiških nemškutarjev. Zaman. S pokojnim dr. Strasekom, Kunejem in Balonom je Supan uspešno deloval za probudo in blagostanje brežiških Slovencev. Pred petimi leti je stopil kot šolnik v pokoj, javno pa se je udejstvoval nadalje in so ga 1928 občinski odborniki izvolili soglasno za župana. V tem svojstvu skrbi posebno za mestne reveže in se vobče z vnemo prizadeva za procvit lepega brežiškega mesta.

Uglednemu jubilantu, zvestemu naročniku »Jutra«, »Slovenskega Naroda« in vseh naprednih listov, iskreno čestitamo!

Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravne »Franz Josefove« vode. Strokovnjaki zdravniki za motnje pri prebavi hvalijo **»Franz Josefovo« vodo,** ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi oteklino jeter, zviša izločevanje žolca, vstopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in posveži kri. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Samo še danes ob 4., ½8. in ¾ 10. uri — Globoko znižane cene.

Richard Tauber sloviti nemški tenorist v prekrasnem zvočnem filmu

Ne verujem več nobeni ženski

Zadnja prilika, da čujete slovitega pevca, ki ga svet imenuje »nemškega Carusa«.

ELITNI KINO MATICA Telefon 2124

Vzorne naprave

so nastale, da se v laboratoriju iznajden ASPIRIN v velikem, tovarniško in sicer na higijensko brezhibni način izdeluje.

Tako je zajamčena ne samo higijenska izdelava, temveč tudi skrbni zavoj.

ASPIRIN
jedinstveni na svetu.

ASPIRIN BAYER

30 let ASPIRIN

Pred kočevskimi prazniki

Kočevje, 30. julija.

K veliki proslavi, ki se bo vršila pod pokroviteljstvom kraljeviča Andreja od 1. do 4. avgusta, je pripravljalni odbor povabil jugoslovensko vlado, ter diplomatske zastopnike Avstrije, Nemčije in USA v Beogradu. Po dosedanjih prijavah bodo na svečanostih tiste odlični gostje: zastopnik kraljeviča Andreja bo komandant 16. artiljerijskega polka polkovnik Rad. Jovanović. Minister dr. Anton Korošec je pismeno sporočil z Mrzlega studenca pri Bohinju, da se bo svečanosti po možnosti udeležil. Svojo udeležbo so pripravljalnemu odboru prijavili ameriški poslanik g. Prince, nemški poslanik dr. von Hassel in avstrijski poslanik dr. Plöniess. Nadalje je prijavilo svojo udeležbo več avstrijskih in nemških konzulov. Iz Danske pride zastopnik danskih narodnih manjšin dr. Callessen. Odbor je nadalje povabil tudi sedem zastopnikov koroških Slovencev. Trdno se pričakuje, da bo posetil prireditev tudi predsednik evropske zveze narodnih manjšin dr. Wilfan s tajnikom dr. Amendem.

Na proslavi bo zastopanih dvanajst velikih nemških dnevnikov. Dvorana, ki so jo zgradili na prostoru g. Antona Hauffa za svečanostne dni, že stoji. V nji bo prostora za poldrugi tisoč ljudi. Podjetje »Ufa« iz Berlina si je dobavilo pri naših oblastvih pravico filmanja. Na podlagi slik o poteku svečanosti bo pripravljalni odbor potem izdal še »Festalbum«.

Dosedaj je prijavljenih na svečanost nad tisoč gostov, večinoma iz inozemstva. Par sto jih pride neprijavljenih, nekaj sto pa jih je že dospelo, tako da bo znašalo število tujih gostov nad poldrugi tisoč.

Namesto celotnega pokrajinskega muzeja, kakršen je bil napovedan, da bo otvorjen že za šeststoletnico, bo v ljudski šoli v Stari cerkvi pri Kočevju razstavljen velik del predmetov, ki so jih nabrali v teku enega leta po vsej Kočevski za napovedani muzej. Razstava bo kljub skromnosti lepo pokazala vse zanimivosti in zgodovinske znamenitosti Kočevske.

Največjo težavo, preskrbo prenočišč gostom, so premostili s tem, da so ponudile vse kočevske šole svoje prostore. Vojaška oblast pa je šla odboru še tako na roko, da je dala na razpolago celo posteljnino. Pripravljalna dela so torej v glavnem zaključena in v petek bo Kočevje sprejemalo došle goste. Železniško ministrstvo je dovolilo za dneve kočevske svečanosti za vse udeležence polovično vožnjo.

Spored prireditev je naslednji: V petek zvečer svečan sprevod z lampijončki po mestu. Mesto bo ob tej priliki lepo razsvetljeno. Na glavnem trgu bo pozdravil vse došlece mestni župan dr. Maks Kostanjevec. V soboto: od 11. do 12. dopoldne pred mestno dekanijsko cerkvijo promenadni koncert, ki se od 17. do 18. ponovi pred zavodom za slepo deco. Pri koncertih, kakor pri vseh svečanostih svira 70 mož broječa godba dravske divizije pod vodstvom majorja dr. Čerina. Ob 20. bo v slavnostni dvorani pozdravni večer, kjer bosta pela dunajski operni pevec g. Schuster in ga. dr. Röthel-Nostisova. — V nedeljo: ob 9. slavnostna služba božja, ki jo bo opravil v dekanijski cerkvi častni kanonik in dekan g. Ferdinand Erker ob asistenci vse kočevske duhovščine. Ob 12. bo svečan banket, ki ga priredi odličnim gostom na čast v hotelu »Trst« mestna občina. Ob 14. svečan sprevod kočevskih narodnih noš od pivovarne Uniona skozi vse mesto na slavnostni prostor, kjer bo nato kočevska svatba in ljudska veselica. — V ponedeljek bodo izleti z avtomobili na borovško Kremzo, peš na Fridrihštajn in v kočevske jame. Popoldne bo v Stari cerkvi uprizoritev tridejanke: »Naselitev Kočevja«. Spisala je to stvar učiteljica, kočevska pesnica Amalija Erkerjeva.

Za soboško gimnazijo

Murska Sobota, 29. julija.

V ponedeljek se je vršila v občinski hiši odločilna seja gimnazijskega kuratorija za vzdrževanje višjih razredov na realni gimnaziji v Murski Soboti. Ker je stanje kakor je bilo v preteklem letu, trajno nevzdržno, se je sklenilo, poslati v Ljubljano k banu posebno deputacijo, ki naj bi obrazložila zakaj je potrebno, da banovina popolnoma prevzame višjo gimnazijo v svojo oskrbo. Ker kr. banska uprava itak v toliki meri prispeva k izdatkom za višjo gimnazijo, da je ta bila de facto že tudi letos banovinska ustanova, naj bi torej tudi prevzela formalno vodstvo zavoda v svoje roke, ker le na ta način je mogoče jamčiti profesorjem službeno pragmatiko, kar je pogoj vsakega uspeha.

Nadaljevati s prakso, da se nameščа učno osobje le za dobo enega leta, se pravi, ubiti sedanji visoki naučni nivo zavoda, ker bodo prihajali vedno le mladi učitelji za dobo par mesecev, to je do dne, ko bodo sprejeti v državno službo. Ako pa bi banska uprava nameščala učne moči, bi gotovo nekateri predpostavljali banovinsko službo državni. Deputacija, ki bo odšla v začetku avgusta v Ljubljano, upa dobiti od g. bana definitiven odgovor, tako da bodo učenci lahko *še pravočasno* obveščeni, dali se letos otvorijo vsi višji razredi ali ne, da ne bo prišlo več do onih mučnih scen, ko so študentje izvedeli, za možnost nadaljnjega studija v Murski Soboti, dobesedno šele na kolodvoru, ko so se hotel odpeljati v druga mesta.

Nesrečni doktor

Celje, 30. julija.

Nedavno smo poročali, da je bil v neki gozdni duplini pri Liscah aretiran bivši doktor prava Rudolf Fon, ki boleha na hudi kleptomaniji in je zagrešil celo vrsto čudaških tatvin v raznih krajih Savinjske doline. Tudi v kranjsko gimnazijo je vlomil in odnesel dva mikroskopa in celo množico nagačenih ptičev in živali. V Laškem je izmaknil več jelenjih rogovij, na deželi pa je pokradel razen kokoši tudi par koles. Pokradeno blago je imel skrito v dveh gozdnih duplinah pri Liscah in pri Štorah. Spravljen je bil v preiskovalni zapor celjskega okrožnega sodišča, ki pa ga je kmalu izpustilo, ker je bilo ugotovljeno, da aretiranec ni odgovoren za svoja dejanja zaradi slaboumnosti. Ker je pristojen v Trbiž, ga je celjska policija odpremila na italijansko mejo.

Včeraj pa je celjska policija prejela dve nepričakovani ovadbi, ki vzbujata zelo opravičen sum, da se je Fon zopet pojavil v Savinjski dolini. V Motniku je namreč izvabil pod pretvezo, da je možev sorodnik, ženi čevljarskega mojstra Sebastijana Kušarja 1500 Din vredno kolo znamke »Gritzner« s tovarniško številko 493490 in brez sledu izginil. Tudi v braslovški šoli se je oglasil nepovabljen in odnesel večjo množino nagačenih ptičev, tako vran, kavk, kokoši, kraguljev itd. Orožništvo ga še ni moglo izslediti. Osebni popis se točno sklada z zunanjostjo izpuščenega Fona, pa tudi tatvine nagačenih ptičev govore zanj.

Ako želiš imeti lepe knjige, pristopi k Vodnikovi družbi!

KULTURNI PREGLED

Še o uspehih ljubljanske drame na turneji po Jugoslaviji

Turneja ljubljanske drame je odmevala tudi v listih; posebno zanimiva so poročila raznih provincijalnih tednikov, ki često ne presidejo kroga svojega mesta in okraja, pa so nam zbog tega nedostopni. Medtem ko je »Jutro« glasove splitskih in sarajevskih listov že zabeležilo, naj danes radi informacije in kronike navedemo nekatere sodbe, ki so ušle naši kroničarski pozornosti, ki pa so takisto zanimive. Prav tako naj izročimo javnosti dva ali tri dokumente, ki pričujejo, s kakšno ljubeznivostjo so bili slovenski igralci sprejeti v nekaterih oddaljenih mestih.

•

Značilen članek o gostovanju ljubljanske drame je objavil dne 13. junija karlovški list *»Hrvatska sloboda«,* ki je posebno odločno ošvrknil Zagrebčane in napisal med drugim to-le: »Zagrebčani, kojima imponiraju tudjinci, koji dolaze cirkuškom reklamom, naprosto ignoriraše prvake ljubljanske drame: kazalište bijaše prazno. I zagrebačke novine, koje donašaju fotografije toleriranih djevojaka v zagrljaju sa afričkim crncima i serviraju publici pikanterije junakinja octenih kiselina, nijesu našle za zgodno i savremeno, da napišu nekoliko redaka o ljubljanskim velikim i idealnim umjetnicima, kojih je karakteristika visoka izobrazba, prirodna otmjenost i umjetnički nastup bez cirkuske reklame.«

List zelo hvali karlovško uprizoritev »Vdove Rošlinke« in »Pohujšanja«.

•

Največ pozornosti je posvetil našim gostom splitski dnevnik *»Nova doba«.* Nekatere članke smo na tem mestu že navedli. Za sloves ljubljanske drame je značilno, da je »Novo doba« prineslo razgovor z go. Juvanovo pod naslovom »Naši hudožestvenici«. Tu čitamo v uvodu med drugim: »Iznenadilo je, koliko je u Ljubljani učinjeno poslednjih godina! I Zagreb i Beograd imaju vsakako dobre glumce a i dobre dramce, ali Ljubljani je uspjelo stvoriti nešto posebnoga: ne samo jednu dobru dramu, nego i jedan svoj, slovenački, slovenski tip Teatra. A visina, na koju su je doveli, daje joj ne samo mogućnost nego i pravo da sa uspjehom nastupa, i to ne samo na jugoslovenskim pozornicama u većim i manjim mjestima, po pokrajinama, nego i u najboljim teatrima u inostranstvu, pa da nam Jugoslovenima svima, a Slovencima napose, učine čast. Hvala im!«

•

»Šabački Glasnik« z dne 3. julija je bil skoraj do polovice posvečen gostovanju Ljubljančanov; v naslednji številki (z dne 6. julija) pa je gradivo o njih takisto zavzelo dobršen del. Tako je izšel v prvi številki poleg navdušenega poziva meščanstvu mesta Šabca, ki ga je izdal pripravljalni odbor za gostovanje ljubljanskega Narodnega gledališča in ponatisa članka »Prvi put podjesmo« iz knjižice, ki so jo naši igralci izdali za turnejo, obsežen članek s karakteristiko posameznih igralcev, posebno pa režiserja Šesta in ge Juvanove. V drugi omenjeni številki je izšel zgodovinski pregled razvoja slovenskega gledališča, ki je začudo točen: pričuje, kako dobro pozna pisec našo kulturno in literarno zgodovino. Drag. I. Jovičić je pozdravil Slovence v vezani besedi, ki se začenja tako-le:

Prvi put dodjeste
u naše plodne zavičajne strane
i doneste utehe
za naše mučne, prohujale dane.

Šabac je sprejel naše umetnike tako presrčno in s toliko pozornostjo, da ga ne bodo nikdar pozabili.

•

V daljnem Bitolju — kolika pozornost, koliko dokazov prave bratske ljubezni! Vse jim je šlo na roke. Električna industrija »Bitolj« jim je v podporo dala »na kulturno-nacionalnom prosvećivanju ovih krajeva« zastonj električno strujo; mestna uprava jim je poslala zahvalno pismo, v katerem pravi: »Opština grada Bitolja blagodari Vam najsrdačnije na poseti, koju ste izvoleli učiniti gradu Bitolju. Ova će poseta ostati kao draga i dugotrajna uspomena u srcima gradjana Bitoljskih, jer se njima prvi put pruže srećna prilika, da dočekaju i vide svoju braću iz severnih krajeva naše velike Otadžbine.«

V pozdravnem govoru, ki ga je imel zastopnik občine, kmet-pravnik Sotir Korunović, je dejal, da jih pozdravlja v imenu meščanstva »najbolj klasičnega juga« in izraža željo, da se »ova dva dela našega naroda što čvršće upoznaju za dobro i veličinu one najviše misli, kojoj je jugoslovenska drama u prošlosti služila i sada služi.«

•

Teh nekoliko izvlečkov iz listov, pisem in govorov dokazuje, da je bilo zbliževalno delo ljubljanske drame sprejeto z največjimi simpatijami, obenem pa si je naša drama pripravila pot za bodoče uspehe.

Evgenij Čirikov se bo naselil v Ljubljani? Kakor izvemo, se namerava stalno naseliti v Ljubljano znani ruski pisatelj Evgenij Čirikov, ki je že ponovno nastopil pri nas kot predavatelj. Čirikov je nekoč spadal v ožji krog modernistov, kakor Maksim Gorkij, Leonid Andrejev in drugi, s katerimi ga vežejo spomini na leta mladostnih literarnih bojev in zmag.

E. Spektovski, odlični ruski pravnik, ki se mnogo bavi tudi z literarnimi vprašanji, bo — kakor izvemo — prihodnje šolsko leto predaval na pravni fakulteti ljubljanskega vseučilišča. Prof. Spektovski je doslej predaval na beograjski univerzi. V zadnjem času so vzbudile pozornost njegove študije o Čehovem.

Češki prevajalec iz slovenskega slovstva dr. Bohus Vybiral, ki se mudi te dni v Ljubljani, ima v načrtu prevod romana Juša Kozaka »Šentpeter« in sicer po predelani knjižni izdaji, ki bo v doglednem času izšla pri Tiskovni zadrugi. Prevel je že Pregljevega »Plebanusa Johanesa«, ki ga bo v kratkem objavila neka češka založba. Iz naše dramske literature je preložil Kraigherjevo dramo »Na fronti sestre Živc«, zanima pa se tudi za ostale dramatske novosti, zlasti za Leskovca. Svoj prevod Novačanovega »Hermana Celjskega«, ki je bil — kakor znano — že uprizorjen v Olomucu — in Kraigherjeve nove drame je že preložil praškemu Narodnemu divadlu. Prevajalska marljivost g. drja Vybirala je takšna, da bo kmalu težko našel v slovenskem slovstvu količkaj vredno delo, ki bi ga prelil v češki jezik. G. dr. Vybiral je v »Moravskem Večerniku« (Olomouc) upeljal hvalevredno novost, ki jo v praških listih pogrešamo: tedenski pregled dogodkov v Jugoslaviji. Tu redno poroča o vsem, kar je pri nas za češko javnost zanimivega: od političnih in gospodarskih pojavov do literarnih. G. dr. Vybiral se je prvotno nameraval udeležiti odkritja Cankarjevega spomenika na Vrhniki; ker pa je bila slavnost preložena in se mora v bližnjih dneh vrniti, si bo danes ogledal opevani rojstni in mladostni kraj Ivana Cankarja, čigar spise je g. dr. Vybiral prevel v češčino.

Petdesetletnica smrti skladatelja Offenbacha, čigar »Hofmanove pripovedke« so poleg Bizetove »Carmen« in Gounodovega »Fausta« najpopularnejše francosko operno delo, poteče letos. Nekatera gledališča bodo v novi sezoni proslavila ta jubilej s posebnimi predstavami Offenbachovih del.

Srečke

državne razredne loterije

za II. razred so dospele.

Opozarjamo vse posestnike pri nas kupljenih srečk, da je rok za obnovitev srečk določen do 5. avgusta, in jih prosimo, da srečke pravočasno obnovijo.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Domače vesti

* **Naročniki,** ki jim poteče naročnina konec julija, so dobili te dni poštne položnice. Prosimo jih, da nam pošljejo naročnino za avgust, po možnosti pa tudi za več mesecev, takoj prve dni avgusta, ker je le potem mogoče redno dostavljanje lista. Kdor je z naročnino na dolgu še za nazaj, naj ob enem poravna tudi ta zaostanek. — **Pravočasno plačilo naročnine je tudi v interesu naročnikov samih, ker velja, kakor znano »Jutrovo« zavarovanje za primer smrtne nesreče samo za one naročnike, ki so najkasneje do 14. dne v mesecu plačali naročnino za tekoči mesec in tudi za prejšnje mesece niso nič dolžni.**

* **Komandant dravske divizije na ispekciji.** Komandant dravske divizije div. general g. Sava Tripković odide danes iz Ljubljane na dalješe inspekcijsko potovanje po svojem območju in ga zato nekaj dni ne bo v Ljubljani.

* **Za dr. Žerjavov spomenik.** V hvaležen spomin na velikega pokojnika g. dr. Gregorja Žerjava je vposlalo Društvo odvetniških in notarskih uradnikov v Mariboru 300 Din in skupina istega društva v Ptuju 100 Din, skupno 400 Din, po predsedniku g. Dragotinu Gilčvertu kot prispevek za pokojnikov spomenik.

* **Odlikovanja v policijski službi.** V policijski službi so odlikovani: z redom Svetega Save 5. vrste Dragotin Gril in Janko Goršič, uradnika policijske uprave v Ljubljani; z zlato medaljo za vestno službovanje Alojz Fabernik, policijski agent pri predstojništvu mestne policije v Mariboru; s srebrno medaljo za vestno službovanje Franc Klinec, Maks Furin in Franc Grad, policijski agenti pri upravi policije v Ljubljani, ter Franc Orel, policijski agent pri predstojništvu mestne policije v Mariboru.

* **Odlikovanje v naši vojski.** S kraljevim ukazom so odlikovani in sicer z medaljo za vojaške vrline: kapetana 1. razreda Mirko Zgaga in Rudolf Čeh, poročnik Vladimir Podlesnik in podporočnik Ivan Štrukelj; z zlato medaljo za vestno službovanje: kapetana 2. razreda Stanko Turk in Egon Žitnik; poročniki Drago Ogorelec, Ivan Žagar in Vendelin Šimenc; podporočniki Vinko Hrastl, Janko Tajnšek, Hermenegild Vidmar, Slavko Babič, Mihael Avšič, Slavko Andre in Maksimilijan Japelj; s srebrno medaljo za vestno službovanje: naredniki Franjo Kranjc, Maks Kranjc, Martin Gaberšček, Alojz Križan, Vinko Tumpej, Jožef Strelec, Janez Vajlguni, Štefan Kušar, Alojz Verk, Edmund Grobelnik in Ivan Lesičnik, podnaredniki: Janez Metličar, Vinko Leber, Janko Križanič, Volk Karlo in Henrik Vacek.

* **Odlikovanje novinarja.** Bruseljski dopisnik našega Centralnega presbiroja g. Bogdanović je odlikovan s francoskim redom viteza častne legije, atenski dopisnik agencije »Avale« g. Radiša pa z z grškim redom oficirja »Križa sv. Odrešenja«.

* **Smrtna kosa.** V nežni starosti 14 let je včeraj po daljem trpljenju umrl g. Bruno Juh, gimnazijec v Ljubljani. Pogreb pokojnika bo v petek, 1. avgusta ob 15. iz hiše žalosti, Erjavčeva cesta 28. na pokopališče k Sv. Križu. Pokojnemu mladeniču blag spomin, težko prizadeti rodbini iskreno sožalje.

* **General Milan Krstić †.** V Skoplju je umrl v najlepši dobi 49 let general Milan Krstić, komandant artiljerije vardarske divizije. Pokojnik je bil med najboljšimi našimi častniki. Udeležil se je vseh zadnjih vojn ter je bil odlikovan mimo domačih odlikovanj s francoskim redom Častne legije.

* **Službeni list** banske uprave objavlja v 15. številki med drugim: uredbo o ureditvi obmejnega prometa z Madžarsko; uredbo o izvrševanju nadzorne oblasti nad občinami s sedežem banskih uprav; pravilnik o katastrskem premerjavanju in naredbo o pobiranju zdravilniških taks v zdravilišču Bled v letu 1930.

* **Prehod iz meščanske šole v srednje šole.** Minister prosvete je za šolsko leto 1930.-1931. izjemoma dovolil, da se učenci meščanskih šol smejo sprejemati v gimnazije in sicer absolventi 1. razreda meščanskih šol v 2. razred gimnazije brez izpita, ako imajo po zakonu določeno starost; absolventi 2 in 3. razreda meščanskih šol v 3. in 4. razred gimnazije, ako v septembru opravijo dopolnilni izpit; absolventi 4. razreda meščanskih šol s spričevalom o končnem izpitu v 5. razred gimnazije, ako opravijo v septembru dopolnilni izpit ter nižji tečajni izpit (malo maturo).

* **Odkritje Cankarjevega spomenika na Vrhniki.** Odbor za Cankarjev spomenik na Vrhniki naproša vse gg. sogovornike, ki imajo namen govoriti pri odkritju spomenika, da svoj govor vpošljejo odboru najkasneje do 6. avgusta, ker se morajo govori predložiti oblasti.

* **V priznanje plemenitega dela,** ki ga izvršuje v prid revnim in trpečim že dolga leta g. Josip Zdolšek, starešina okrajnega sodišča na Vranskem, ga je odbor občine Sv. Jeronim imenovala za svojega častnega občana.

* **Meštrović v Splitu.** V splitu se mudi že več dni kipar Ivan Meštrović. Njegov prihod je v zvezi z izdelavo spominika, ki se bo v počaščenje francoskih bojevnikov postavil v Beogradu. Spomenik bo dvanajst metrov visok.

Ob 4., pol 8. in 9. zvečer. **Fritz Kortner, Franz Lederer.** Nepozabni iz velefilma »Atlantik« v novem filmu

LULU

Pretresljiva drama žene, ki je živela in trpela zgolj za ljubezen. V glavni ženski vlogi lepa Louise Brooks.

Nizke letne cene. **KINO IDEAL**

* **Smrt uglednega belokrajinskega trgovca.** Iz Črnomlja nam pišejo: V ponedeljek dopoldne je umrl zadet od srčne kapi trgovec Karol Ahačič v starosti 39 let. S trgovino je začel po prevratu in je s pridnostjo dosegel ime uglednega trgovca in lepo premoženje. Stal je vedno v naprednih vrstah in je bil član Sokola v Črnomlju od ustanovitve do svoje prerane smrti. Kot vojak je prestal mnogo gorja svetovne vojne in se je junaško boril kot dobrovoljec na koroški fronti, kjer je bil za hrabrost odlikovan z zlato kolajno. Iz vojne pa je žal tudi prinesel kal bolezni. Vsa društva ga bodo pogrešala, ker je bil vedno odprtih rok. Njegov tihi značaj, njegova delavnost in družabnost sta mu pridobili splošne simpatije. Bil je tudi vnet lovec. Storil bi še dosti koristnega, da mu ni neizprosna smrt tako hitro pretrgala niti življenja. Zapušča neutolažljivo vdovo in dva otroka. Borca za našo svobodo, značajnega Sokola in lovskega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu. Naj v miru počiva v ljubljeni rodni belokrajinski zemlji

* **Povratek ameriških izletnikov.** Rojaki iz Amerike, ki so nas posetili, se počasi vračati preko morja. Sinoči je odpotovalo okoli 20 ameriških izletnikov — Slovencev. Vkrcali se bodo v Havru na sloveči brzoparnik francoske linije »Paris« S povratniki je odpotoval tudi znani ameriški rojak g. Primož Kogoj, glavni tajnik Slovenske delavske zveze, s soprogo. Dragim izletnikom kličemo: Srečno pot in na ponovno svidenje!

* **Zaradi zgraditve sanatorija za uslužbence prometnega ministrstva** se je zadnje dni mudil v Sloveniji sanitetni šef prometnega ministrstva g. dr. Jovan Dobrodolac, da prouči razne predložene načrte. Dr. Dobrodolac se je po temeljitem proučevanju odločil, da predloži na pristojnem mestu načrt za zgraditev sanatorija v okolici Tržiča. Odlični gost si je Tržič in okolico dobro ogledal in poudarjal, da je ta kraj najbolj primeren za omenjeni zavod.

* **Železničarska konferenca UJNŽB.** Glede na pravilnik, izdan od prometnega ministrstva, glede na vozne ugodnosti železničarjev ter uredbo k zakonu o prometnem osobju sklicuje Združenje jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev delegatsko konferenco, na kateri bodo zastopane vse podružnice Udruženja v dravski banovini. Na to konferenco so bili tudi vabljeni oblastni odbori UJNŽB Beograd, Zagreb, Sarajevo in Subotica. Konferenca bo v nedeljo 3. avgusta ob 9. dopoldne v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti. Oblastni odbor UJNŽB Ljubljana vabi članstvo, da se te konference udeleži v čim večjem številu.

* **Graverska in kovinsko - filigranska šola v Ljubljani.** Z odlokom ministrstva trgovine in industrije z dne 14. maja je državna puškarska šola v Kranju premeščena iz Kranja v Užice. Z odlokom istega ministrstva z dne 14. t. m. je ves inventar graverskega in kovinsko - filigranskega oddelka puškarske šole dodeljen Tehniški srednji šoli v Ljubljani in se bo tukaj že v letošnji jeseni otvorila graverska in kovinsko - filigranska šola. Preselitev inventarja se je včeraj izvršila. Vpisovanje se bo vršilo začetkom septembra kakor na drugih strokovno - obrtnih šolah pri Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Sprejemni pogoji: 14 let starosti in šolska izpustnica. Pri večjem številu prijavljencev se bo oziralo v prvi vrsti na učence z višjo šolsko predizobrazbo. Šolanje traja tri leta. Odhodno izpričevalo nadomešča obrtniško učno pismo.

* **Zanimivosti velike lovske razstave.** V Jugoslaviji, ki je skoraj nad polovico pokrita z gozdovi, je še mnogo divjadi, ki je v drugih državah že izginila. Bogastvo na divjadi je povod, da je lovstvo visoko razvito. V pokrajinah, ki so pripadale pred svetovno vojno Srbiji, je bil lov sicer prost, divjad pa se je obdržala zaradi redkih naselbin in raztrganega terena. Da se seznanijo domačini kakor tudi tujci z gospodarskim pomenom lovstva ter da se prikažejo razne redkosti divjadi ter se prebivalstvo vzpodbudi k novi gojitvi, so sklenili lovci iz Slovenije prirediti do sedaj največjo lovsko razstavo, h kateri bodo pritegnili tudi lovske prijatelje iz vse države. Zanimiva bo ta razstava zaradi tega, ker bo poleg lovskega gospodarstva prikazana tudi zgodovina lovstva, gojenje, krmljenje kakor tudi lovske trofeje in vsa industrija, ki je v kakršni koli zvezi z lovstvom Na tej razstavi bo prikazano kratkomalo vse, kar more vzbujati pozornost ne samo lovcev nego tudi ostalih obiskovalcev. Važen del naše razstave bodo tvorili lovski predmeti in trofeje, ki so bile razstavljene na mednarodni lovski razstavi v Leipzigu.

* **Novice iz Dolenjskih Toplic.** Cesta Straža - Toplice, ki je zaradi ogromnega lesnega prometa, ki se ravno po tej cesti v veliki meri vrši, postala ena najslabših cest v banovini, bo slednjič vendar temeljito popravljena. Nedavno se je vršila v Straži in Toplicah komisijska razprava za prispevni sklad ter se je dosegel med interesenti popoln sporazum. Tako je upati, da se bo z razširjenjem in tlakovanjem ceste v kratkem pričelo. — Pretekla nedelja je bila na Toplicah zelo živahna. Vršil se je vojni razpored za občine Toplice, Gor. Valjane in Črmošnjice, poleg tega pa je bilo tudi farno žegnanje, ki privabi vsako leto mnogo ljudstva v Toplice. Povsod je vladalo veselo razpoloženje, pa tudi gostilničarji so bili zadovoljni, ki so prišli na svoj račun. Sejem sv. Ane pa je bil slabo obiskan. Kljub lepemu vremenu so prignali le 159 glav goveje živine. Kupčija ni bila posebno živahna, povpraševanje je bilo le po kravah.

Autotaksi M. Juvan

Kocenova ul. 5. Telefon 2821

* **Prvo blago iz sovjetske Rusije.** V šibeniško pristanišče je doplovil te dni grški parobrod, ki je za tamkajšnjo tovarno »Dalmatienne« pripeljal 600 ton antracita iz ruske luke Marjanopol. To je prvo blago, ki je prispelo v Šibenik iz sovjetske Rusije.

* **Prenočišče za izletnike na Sušaku.** Ker prihajajo na Sušak, zlasti v poletni sezoni, skoraj dnevno večje skupine izletnikov iz naše države in iz inozemstva, ki navadno po par dni ostanejo na Sušaku, ni pa zanje primernega prenočevališča, se je pokrenila akcija, da se za take skupine uredi preprosto prenočišče s 50 posteljami za primeroma nizko ceno. Prenočišče bo v najkrajšem času preuredila zveza za pospeševanje turizma na gornjem Jadranu.

* **Huda nesreča dninarja.** V torek zjutraj okrog 6. je zašel 25-letni dninar Janez Kovač, doma iz Čače vasi pri Kostrivnici, ki se je nahajal v dnini pri trgovcu Jakobu Junežu v Kostrivnici, z levo roko v mlatilnico. Stroj mu je roko strašno razmesaril. Tri prste, sredinec, prstanec in mezinec mu je takoj odtrgal, pa tudi ostali prsti in kosti so bili zmečkani. V celjski bolnici, kamor je bil ponesrečenec prepeljan, so mu morali amputirati roko v podlehti

* **Uboj zaradi pobegle žene.** V Osijeku se je predvčerajšnjim vršila razprava proti Marku Kokanoviću iz sela Gudincev; obtožen je bil, da je letos 11. aprila umoril Petra Horvatovića iz istega sela. Med njima je nastal prepir zaradi Kokanovićeve žene, ki je ušla možu in iskala zaščito pri svojem bratrancu. Horvatović, nenavadno močan človek, je s kolom napadel Kokanovića, ki pa se mu je umaknil. Nato sta se pograbila in ruvala, pri čemer je Kokanović potegnil nož in ga svojemu nasprotniku porinil v pleča. Horvatović je ostal na mestu mrtev. Sodišče je razsodilo, da Kokanović ni zakrivil umora, marveč le prekoračil potrebno obrambo. Obsodilo ga je na osem mesecev strogega zapora. Pokojni Horvatović je zapustil vdovo z devetimi otroki.

* **Ant. Rud. Legatov enoletni trgovski tečaj v Mariboru.** (Odobren od ministrstva trgovine in industrije). Novi tečaji se začno dne 2. septembra 1930. Prospekti brezplačno pri ravnateljstvu zavoda, Maribor, Vrazova ulica 4, ali v trgovini s pisarniškimi stroji Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7. Zavod poseduje tudi lastni penzijonat za dečke, na kar se posebno opozarja.

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najtopšo izvršitev.**

ITO — zobna pasta najboljša!

OBJAVA

Svojim cenjenim strankam sporočam, da moj dosedanji zastopnik g. Štefan Horvat, stanujoč v Mariboru, od danes naprej ni več pooblaščen sprejemati zame kakršna koli naročila ali pobirati denar.

V. BLANKE,

tiskarna, knjigarna, trgovina s papirjem in knjigoveznica v Ptuju. 976

* **Pevski tečaj za učiteljstvo.** Vsi, ki žele posečati pevski tečaj gdč. Angele Trostove na ljubljanskem konservatoriju, a se dosedaj še niso priglasili, naj pridejo 1. avgusta v Ljubljano v poslopje Glasbene Matice, Vegova ulica 7, drugo nadstropje.

Iz Ljubljane

u— **Odhod ljubljanske dece na morje.** Druga skupina otrok, ki jih odpošlje mestna občina v Kraljevico, se odpelje jutri, 1. avgusta ob 19. z glavnega kolodvora. Skupina šteje 37 otrok, od tega 20 deklic in 17 fantov.

u— **Ljubljanske pevce** poziva župna uprava, da se udeleže danes ob pol 21. uri podoknice kumici gasilske zastave gospe Franji dr. Tavčarjevi. Zbirališče pred Glasbeno Matico (Vegova ulica) točno ob 20. Arhivarji naj prinesejo s seboj note »Bodi zdrava« in »Divna noč«.

u— **Filmski spored v ljubljanskih kinematografih.** Al Jolson, slavni pevec Broadwaya, ljubljenec filmske publike, gostuje zopet v Elitnem kinu Matici v nepozabnem, krasnem zvočnem filmu »Singing fool«. Zopet nam poje svojo slovito popevko »Sonny Boy«, zopet nam pretresa tragedija nesrečnega očeta dušo in srce. Lepi film ima pri občinstvu isto privlačnost kot ob premieri. Al Jolson je pač le eden na svetu, človek bi ga poslušal vedno in vedno. Predstave ob 4, pol 8 in ¼ 10 zvečer ob znižanih letnih cenah. Glede na velikansko zanimanje občinstva priporočamo cenj. občinstvu, da si nabavijo vstopnice že v predprodaji. Blagajna kina Matice bo odprta pri tem filmu dnevno od 11. dop. do pol 13. — Kino Ideal predvaja krasno filmsko dramo »Lulu«, tragedijo ženske, ki je živela in umirala za ljubezen. V glavnih vlogah Louise Brooks ter znani umetniki Fritz Kortner in Franz Lederer. Predstave ob 4, pol 8 in 9 zvečer. Cene zelo znižane.

u— **Nalivi in nevihta.** Po hladnih dneh preteklega tedna smo se prav razveselili, ko se je spet vrnilo zadnje dni poletje. Veselje pa je bilo prav kratko. Že na vse zgodaj je bilo včeraj soparno in je bilo nebo gosto obloženo z oblaki. Popoldne proti 16. uri pa se je stemnilo, da so morali povsod prižgati luči. Ulilo se je kakor iz škafa in se je kar kadilo od streh od silnega naliva, ki je trajal kakih pet minut ter nato prešel v pohlevnejši dež. Ob 17. se je privlekla nad mesto nova nevihta z zmernim grmenjem. Ljubljana je včeraj popoldne kazala že kislo lice dolgočasnih jesenskih deževnih dni. Toda proti večeru se je nebo zopet precej razčistilo in vzbudilo upanje, da ni še konec vseh poletnih dni.

u— **Izgubljeno.** Potni list na ime Leopold Gorjanec sem izgubil v soboto, dne 26. julija. Pošten najditelj se naproša, da ga vrne na glavno policijsko direkcijo ali pa na stražnico v Šiški.

u— **Pogrešana.** Alojzija Zbašnikova, stanujoča, da Aljaževi cesti 24, je prijavila, da je že v nedeljo zjutraj izginila njena 29 letna hči Štefanija, po poklicu kontoristinja. Mati jo je zjutraj okrog 5. videla ko je baš odhajala skozi vrata. Vprašala jo je kam je namenjena in hčerka ji je odgovorila, da namerava na hribe. Zbašnikova se še doslej ni vrnila, zaradi česar domneva mati, da se ji je pripetila kaka nesreča. Pogrešana je velike postave in črnih las.

u— **Grozdje mu je dišalo.** Gostilničar Dinko Živković na Krekovem trgu št. 10 je imel včeraj opoldne na dvorišču pred gostilniškim lokalom pripravljen zaboj zgodnjega grozdja, vrednega okrog 360 Din. Grozdje pa je zavohal tat, ki se ga je brž polastil in ga odnesel. Gostilničar je ugotovil, da je zmanjkal zaboj okrog 1.30 in kmalu dognal tatu. Grozdje je odnesel brezposelni delavec Rudof K., ki pa je neznano kam pobegnil. Grozdja bržkone ni pojedel sam marveč ga je spravil v denar.

u— **Čudna nezgoda.** Marija S., soproga železniškega uradnika, ki stanuje v poslopju glavnega kolodvora, je v torek popoldne snažila okna v I. nadstropju. Stala je na prizidku. Nenadoma pa ji je spodrsnilo in padla je nad 1 m globoko na stekleno streho restavracijske kuhinje. Sicer debelo steklo se je udrlo in nesrečnici je grozilo, da pade na razbeljeni štedilnik v kuhinji. Dasi prestrašena je imela vendar toliko prisotnosti duha, da se je pri padcu v zadnjem trenutku vjela za zunanji rob strehe in se obdržala. Z nogami se je vprla na železni okvir, ki je pritrjen nad štedilnikom. Marijo sta potegnila na tla dva železniška uslužbenca in stražnik, ki je bil takoj na licu mesta. Hitro so jo oteli nadaljnjih nevarnosti. Pri zaporednih padcih se je Marija precej poškodovala na rokah in nogah, vendar so poškodbe le na koži. Prestrašeno ponesrečenko so spravili v stanovanje, kjer bo ob domači negi kmalu okrevala.

u— **Drzna tatvina kovčega.** Trgovec Fran Palme, stanujoč na Bleiweisovi cesti, se je ustavil predsinočnjim okrog polnoči z avtomobilom pred svojo hišo. Ko si je g. Palme dal opravka pri avtu, je postavil na cesto poleg sebe večji kovčeg z razno obleko. Baš tedaj pa je pripeljal po cesti mimo neznan kolesar, ki je tam postal. G. Palme je menil, da neznanec enako ogleduje avtomobil, in ni pazil nanj. Ko pa se je čez čas okrenil, je opazil, da je kolesar že davno izginil, ž njim vred pa tudi 3000 Din vreden, polni kovčeg. G. Palme je drznega tatu zasledoval, a zaman. Tat je s plenom izginil v neko stransko ulico in jo srečno popihal.

u— **Kopališče v hotelu »Slon«** bo od jutri nadalje odprto.

u— **Kopališka podgana.** Zobotehnik Ivan Novak, stanujoč v Krakovski ulici 33, se je kopal v torek popoldne v Koleziji; imel je spravljeno svojo obleko v omarici v skupni kabini. Ko pa se je oblačil, je nemalo presenečen ugotovil, da mu je neznan tat pobral iz obleke nekaj malih predmetov in prebrskal tudi njegovo listnico, iz katere mu je »sunil« stotak in nekaj drobiža. Istočasno je ugotovil tudi drugi kopalec, Novakov sosed akademik Bogoslav Kalgaš da mu je bržkone isti tat ukradel denarnico z manjšim zneskom. Tat je odprl omarici s pomočjo ponarejenega ključa. Tatvine je osumljen 14-letni pobalin, ki se je dolgo časa sukal okrog omaric.

u— **Rezanje kurjih očes in masažo** vrši strokovnjak v kopališču hotela »Slon« dnevno od 7.30 do 18.30, ob nedeljah pa od 8 do 12.

Iz Celja

e— **Pogreb blagopokojnega notarja g. Avgusta Drukarja** bo danes popoldne ob 17. v Kranju, Glavni trg št. 127 na mestno pokopališče. Del udeležencev odide iz Celja z avtobusom, ostali pa odpotujejo z vlakom.

e— **Smrtna kosa.** V Zavodni pri Celju je umrl 29. julija na svojem posestvu v starosti 70 let Franc Hrušovar, upokojeni paznik kemične tovarne. Pogreb bo danes ob 15. na okoliško pokopališče. Pokojnik je bil splošno priljubljen in znan v vsej celjski okolici. V celjski javni bolnici sta umrla včeraj zjutraj 74 letni kočijaž Martin Pesko, uslužben pri baronici Puthonovi na Gorici v občini Petrovče in 49 letni posestnik Martin Pišek od sv. Pongraca v občini Griže pri Žalcu.

e— **Nesreča.** V torek popoldne je padla na cesti 58 letna kuharica Antonija Voukova iz Celja tako nesrečno, da si je zlomila desno roko. Sprejeta je bila v bolnico.

e— **Tatvina kolesa.** Josip Trnovšek, zidar iz Zadobrove pri Celju se je vozil ponoči iz Bukovžlaka proti Začretu. Med potjo je truden legel in zaspal. Ko se je ob 5. zjutraj prebudil, je opazil, da mu je nekdo odpeljal kolo, odnesel klobuk in vzel tudi nekaj denarja. Kolo je znamke »Ipag«, rdeče pleskano, skoraj novo in ima številko 387.149; ročaja sta črna. Trnovšek plača onemu, ki pripomore, da se kolo izsledi in tat prime, 300 Din nagrade.

e— **Dobava konj.** Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje nabavo 1 para težkih konjev in bo licitacija 18. avgusta. Pogoji so na ogled pri omenjeni direkciji.

MALINOVEC, pristen, Din 18.— kg.
Lekarna »Pri orlu«, CELJE.
10460

Iz Maribora

a— **Redna seja mestnega občinskega odbora mariborskega** je sklicana za torek 5. avgusta ob 18. v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu je poročilo predsedstva, predlogi in vprašanja ter poročila odsekov.

a— **Vojaškim obveznikom v Mariboru.** Vsi v Mariboru pristojni vojaški obvezniki letniokv 1905—1910, ki so bili letos pregledani in spoznani kot sposobni za vojaško službo, pa se jim je odredil polni rok kaderske službe, ker naborni komisiji niso predložili potrebnih listin za priznanje skrajšanega roka, ki jim sicer pripada, morajo predložiti prošnje z dokazili do 10. avgusta mestnemu načelstvu v Mariboru, oddelek VII, da se jim naknadno priznajo upravičene olajšave. Po roku bo vsaka prošnja za priznanje olajšave kaderske službe zavrnjena.

a— **Odhod dijakov rekrutov.** Včeraj ob 5. popoldne se je odpeljal transport okoli 50 dijakov, ki bodo služili redni 9-mesečni kaderski rok v šoli za rezervne pešadijske in artilerijske oficirje v Sarajevu.

a— **Motorni čoln,** ki je bil zaradi male pokvare nekaj dni v popravilu, je včeraj zopet pričel opravljati osebni promet med Meljem in Mariborskim otokom.

a— **Darilo.** Tovarna »Kovina« na Teznu je darovala prostovoljnemu gasilnemu društvu v Studencih za prizrtvovalno dela ob priliki požara v tovarni 500 Din. Iskrena hvala!

a— **Slovesna otvoritev počitniške kolonije na Pohorju.** V nedeljo 3. avgusta bo slovesna otvoritev počitniške kolonije na Pohorju. Za zastopnika Nj. Vel. kraljice Marije, ki je prevzela pokroviteljstvo in po kateri ima kolonija tudi svoje ime, je določen poveljnik mesta Maribor, brigadni general Stanisavljević.

a— **Tri razprave pred malim senatom** so se včeraj vršile pri mariborskem okrožnem sodišču. Zaradi raznih vlomov in tatvin med drugimi tudi zaradi znanega svoječasnega vloma v postajno blagajno v Rušah, sta bila obsojena delavca Lovro Puc na dve leti robije in izgubo častnih pravic za dobo petih let ter Konrad Podgornik na 18 mesecev robije in triletno izgubo častnih pravic. Zaradi cele vrste tatvin pa je bil obsojen Vinko Delojšek na štirinajst mesecev robije in na pridržanje v kaznilnici po prestani kazni. Jože Dular pa je dobil zaradi tatvine še po starem zakonu 6 tednov ječe.

Iz Kranja

r— **V kavarni Narodni dom** igra vsak večer izvrstna ciganska godba.

r— **Preselitev Puškarske šole in strokovnih učiteljev.** Po nesrečnem izidu koroškega plebiscita je bila l. 1928. osnovana v Kranju puškarna. S tem je nastala tudi potreba po ustanovitvi puškarske šole, ki pa je bila na koncu letošnjega šolskega leta opuščena, ker se je tovarna pred časom preselila v Užicu. Puškarski oddelek bo otvorjen z novim šolskim letom v Užici, kamor so premeščeni tudi strokovni učitelji gg. Miškolnik Franc, Čop Anton in Grobelnik Fredo. Na srednjo tehnično šolo v Ljubljano pa se preseli zlatarski in graverski oddelek in z njim strokovna učitelja gg. Rudolf Užnik in Pero Spasojević.

r— **Odbor Narodne čitalnice v Kranju** vabi svoje članstvo, da se v kar največjem številu udeleži danes ob 17. pogreba dolgoletnega odbornika in požrtvovalnega sodelavca društva, blagopokojnega g. notarja Avgusta Drukarja. Zbirališče ob 16.45 pred hišo g. Josipa Likozarja v Kranju.

Z Jesenic

s— **Obrtno društvo na Jesenicah** se je obrnilo na mestni občinski zastop s prošnjo za poklonitev male podpore in delegiranje oficijelnega mestnega zastopnika k proslavi desetletnice društva. Tej prošnji pa se je iz nerazumljivih vzrokov zoperstavil neki gospod, ki je namenoma spregledal, da je ravno obrtništvo oni glavni vir, iz katerega črpa občina svoje glavne

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperaturo, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm 8. vrsta padavin.

30. julija 1930.

Ljubljana: 7. 760.9, 19.0, 88, mirno, 10. **Maribor:** 7. 761.0, 18.0, 85, mirno, 10. **Mostar:** 7. 760.6, 23.0, 65, E 2, 1. **Zagreb:** 7. 761.5, 20.0, 85, NNE 2, 8. **Beograd:** 7. 760.1, 24.0, 65, mirno, 3. **Sarajevo:** 7. 761.3, 20.0, 70, mirno, 2. **Skoplje:** ni depeše. **Kumbor:** 7. 759.6, 24.0, 90, E 4, 0. **Split:** 7. 760.4, 26.0, 65, ENE 2, 0. **Rab:** 7. 760.0, 2.40, 80, mirno, 7. **Vis:** 7. 760.4, 24.0, 55, N 2, 0.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 23.2, najnižja 17.6; v Mariboru 17.0; v Mostaru 18.0; v Zagrebu 19.0; v Beogradu 21.0; v Sarajevu 15.0; v Splitu 24.0.

Solnce vzhaja ob 4.43, zahaja ob 19.30. **Luna vzhaja ob 11.38, zahaja ob 22.23.**

dohodke, saj plačujejo obrtniki od vseh doklad samo občini 127 odst. Če je ta gospod s svojim neumestnim izpadom imel namen pokazati se v luči varuha občinskih interesov, bi bil moral zavzeti tako stališče ob bolj primerni priliki in z večjim uspehom tedaj, ko se je sklenila nabava cestne škropilnice v inozemstvu, medtem, ko bi bil domači izdelek veliko cenejši ter bi se težki tisočaki, ki so se izdali samo za carino, uporabili za nujnejše potrebe.

Iz Trbovelj

t— *Občinska trošarina.* Banska uprava je dovolila občini pobirati trošarino, kakor je bila odobrena v letnem proračunu. Pobiralo se bo: na vino od hl 75 Din, na pivo od hl 30 Din, na žganje od hl stopnje 7.50 Din, na poslajena žganja od litra 5 Din in od vinskega mošta od hl 25 Din.

t— **Nova trgovina.** Gdč. Erna Štihova je otvorila v Lokah št. 277 novo trgovino z mešanim blagom.

Iz Kočevja

kč— **Za slavnostne dni.** Spričo bližnjih svečanosti je prispelo v naše mesto tisto ogromno kolo, ki je bilo letos atrakcija na ljubljanskem velesejmu. Kočevarji se ga že prav pridno poslužujejo. Na šolskem travniku se je nastanil tudi cirkus »Arena«. Baje dobimo te dni še tobogan.

kč— **Akademski kvartet.** Akademsko društvo bo priredilo letos več prireditev. Osnovalo je v ta namen tudi svoj akademski kvartet, ki ga vodi g. Lojze Wilitzer.

kč— **Nove električne svetiljke.** Mestna uprava je instalirala na več mestih velike električne svetiljke, da bo mesto za slavnostne dni bolje razsvetljeno. Mestna elektrarna bo nadalje delovala s stroji skozi vse tri noči, da se bodo gostje lahko udobno zabavali po gostilnah in kavarnah.

Iz Novega mesta

n— *Novomeški Sokol* bo imel svoj prvi letni javni nastop na vrtu g. Josipa Matka v Gotni vasi v nedeljo popoldne.

n— *Nova gorska pot*, izpeljana od Zajca na Cerovcu, ki vodi na tovarniško cesto, od tam čez Ponikve na hrvatsko stran na Trdinov vrh, je te dni markirana. Pot je lepa, zlasti za ima izletnik prekrasen razgled čez vso Dolenjsko pa tudi na Gorenjsko.

n— *Ameriške rojake-izletnike*, ki so potovali v ponedeljek iz Ljubljane preko Karlovca na Jadran v dveh posebnih Pulmannovih vozovih, sta šla na novomeški kolodvor pozdravit lastnik propagandnega zavoda »Progres« in vodja naše podružnice. Vsa izletniška skupina se je dala fotografirati. Z živahnim vzklikanjem so se izletniki izvrstno razpoloženi odpeljali dalje.

n— *Fantje iz Stare vasi pri Orehovici* so se te dni zopet razporedili v dva sovražna tabora. Na pozorišče sta si to pot stopila nasproti dva stara neprijatelja Jože Mastnak in Alojz Jakše, mlada kmetska sinova vsak s svojo bojevito skupino v ozadju. Zaradi vasovanja je prišlo do prerekanja, nato do hudih očitkov ter naposled do pretepa z »remeljčki«, pri katerem je odnesel Jože Mastnak prav hudo rano na glavi in je moral v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji .

Dentist Filip Ogrič
zobni atelje v Novem mestu, ne ordinira do konca meseca avgusta
10458

n— *Živilski trg* je pri nas precej založen z gobami, zlasti jurčki, ki jih prodajalke prav hitro spravijo v denar. Tudi ostalega sočivja je precej na trgu, tako krompir, fižol, pesa, koleraba in druga zelenjad, ki po nji prav pridno segajo naše gospodinje. Cene so še dokaj zmerne.

Iz Murske Sobote

mr— **Denar je še vedno drag v Prekmurju,** zato se obrestne mere le počasi znižujejo. Da trpi Prekmurje tako na pomanjkanju gotovine, je vzrok predvsem ta, ker niso ljudje prinesli avstrijskega denarja pravočasno žigosat in so s tem izgubili milijonske vrednosti. Kjer pa ni gotovine, tam tudi banke ne znižajo prostovoljno obrestne mere. Zato je pričelo misliti ljudstvo na samopomoč in preko noči so zrasle močne in vsega upoštevanja vredne lokalne hranilnice in posojilnice. Tako lepega razvoja kakor ona v Predanovcih, pa menda ne beleži nobena druga. Kmetska hranilnica in posojilnica, ki je sedaj včlanjena pri Zvezi slovenskih zadrug, je bila ustanovljena 3 oktobra 1926. Deležnega prometa je imela prvo leto za 150.000 Din, lani za 3 milijone, letos pa ga ima že v prvi polovici leta 2,200.000 Din. Vsekakor znamenje, da se tudi Prekmurje gospodarsko probuja.

GOSPODARSTVO

Problemi agrarne konference v Bukarešti

O konferenci delegatov agrarnih držav, to je Jugoslavije, Rumunije in Madžarske, ki je bila te dni zaključena v Bukarešti, je član naše delegacije načelnik kmetijskega ministra dr. Stojković podal zanimivo izjavo, iz katere posnemamo naslednje:

Kakor znano, so evropske industrijske države po ženevski konferenci o carinskem premirju poostrile carinske in administrativne ukrepe proti uvozu agrarnih proizvodov. Kot reakcija na ukrepe teh držav se je v evropskih agrarnih državah pojavila težnja, da se medsebojno približajo in da skupno proučijo možnosti zaščite svojih ogroženih interesov. Zato se je v Rumuniji, v Madžarski in pri nas pojavila želja, da te države s sličnimi interesi skupaj sestavijo odgovor na vprašanja, ki jih je Društvo narodov na podlagi sklepov konference o carinskem premirju stavilo evropskim agrarnim državam v pogledu lažjega plasiranja viškov agrarnih proizvodov v industrijskih državah. Nedavno se je oglasila tudi Poljska, ki ima prav tako težkoče glede plasiranja svojih kmetijskih proizvodov. Pozvala je vse zapadnoevropske agrarne države na konferenco, ki se naj vrši v Varšavi in ki naj razpravlja o racijonalizaciji kmetijske produkcije ter o eventualnem sporazumu za boljše vnovčenje kmetijskih proizvodov.

Med evropskimi agrarnimi državami se je pojavil močan pokret glede skupnega dela za olajšanje agrarne krize, ki je najtežja baš v agrarnih državah. Konferenca v Bukarešti je imela predvsem nalogo, da se glede na skupne agrarne interese sestavi skupni odgovor na vprašalno polo Društva narodov. Pri tem je prišlo do popolnega soglasja, zlasti glede zadnjega vprašanja Društva narodov, ki se nanaša na potrebne ukrepe za olajšanje oddaje in vnovčenja viškov kmetijskih proizvodov.

Agrarne izvozniške države nimajo možnosti kakor uvozniške države, da bi z administrativnimi in carinskimi ukrepi zasigurale kmetovalcem višje cene za njihove proizvode. Zaradi tega občutijo vso težo agrarne krize. Po primeru industrijskih držav tudi agrarnim državam ne preostaja nič drugega, da **poiščejo sredstvo, ki bi omogočilo zboljšanje cen kmetijskim proizvodom, s tem, da za svoje proizvode zahtevajo na evropskem tržišču preferenčne (ugodnostne) carine.** Z uvedbo različnih carin za kmetijske proizvode, ki prihajajo iz evropskih agrarnih držav in onih, ki izvirajo iz prekomorskih držav, je mogoče doseči, da se v Evropi mednarodne cene za agrarne proizvode popravijo, in sicer za znesek razlike med normalnimi in preferenčnimi uvoznimi carinami. Čim večja bi bila taka razlika, tem bolj bi se cene agrarnim proizvodom na evropskem trgu popravile. **Konferenca je zaradi tega sklenila, da tak predlog stavi svojim vladam.**

Pri tem je treba upoštevati, da je Evropa glede agrarnih pridelkov, zlasti pšenice in koruze, pasivna in **da morajo evropske države devet desetin uvozne potrebe v pšenici in dve tretjini uvozne potrebe v koruzi kriti iz prekomorskih držav.** Zaradi uvedbe preferenčnih carin torej ne bi prekomorski uvoz cerealij trpel, vsekakor pa prekomorske države ne bodo imele razloga protestirati proti temu, zlasti ker nekatere od njih z vedno višjimi carinami onemogočujejo uvoz evropskih proizvodov.

Z druge strani tudi evropske industrijske države z uvedbo preferenčnih carin ne bodo ovirane, da dalje dvigajo carine v zaščito svoje lastne kmetijske produkcije, če smatrajo, da ni dovolj zaščitena. Končno pa je treba še upoštevati, da bi uvedba preferenčnih carin in s tem zboljšanje izvoznih cen za evropske izvozne države, znatno pripomogla k okrepitvi kupne moči prebivalstva agrarnih držav za industrijske proizvode in k razširjenju tržišča za izdelke evropskih industrijskih držav.

Uvedba preferenčnega režima za kmetijske proizvode evropskega izvora pa ne bi mogla primesti popolne koristi, ako bodo v industrijskih državah nadalje v praksi razne prepovedi in omejitve glede uvoza. Če se naj zares ustvarijo pogoji za gospodarsko zbližanje med evropskimi agrarnimi in industrijskimi državami, tedaj ni mogoče nadalje trpeti neenakosti, ki obstoja v tem, da se industrijski proizvodi v agrarne države uvažajo brez omejitev, medtem ko **se uvoz kmetijskih proizvodov iz agrarnih držav omejuje, otežuje in celo onemogoča.** Zlasti se je v tem pogledu na konferenci razpravljalo o ukrepih, ki jih industrijske države v obliki zaščite pred živinskimi in rastlinskimi boleznimi podvzemajo in s katerimi omejujejo, otežkočajo in onemogočajo uvoz kmetijskih proizvodov.

Industrijske države imajo najboljše pogoje za razvoj industrije za predelavo kmetijskih proizvodov. Razvoj te industrije je življenske važnosti za prospevanje agrarnih držav in za dviganje kupne moči njihovega prebivalstva. Na podlagi nesorazmerne razlike med carinami na sirovine in na izdelke pa ustvarjajo industrijske države na umeten način lastno industrijo za predelavo kmetijskih proizvodov na škodo te industrije v agrarnih državah. Koliko škode je taka politika povzročila naši mlinski in mesni industriji je splošno znano. Tudi v tem pogledu je bilo mišljenje delegatov na konferenci soglasno in se je razpravljalo v prvi vrsti o težkočah mlinske industrije.

Končno je g. Stojković omenil še nekaj zanimivih podrobnosti glede predlogov za enotne smernice pri vnovčevanju agrarnih presežkov in za arganizacijo izvoza. Namen take organizacije je, da se zadržuje ponudba, kadar oddajne razmere na tržišču niso povoljne in da od dosegljivih cen dobi producent čim večji odstotek. V dosego tega cilja je potrebna močna izvozna organizacija, ki bi onemogočala medsebojno konkurenco v ponudbah, ki povzroča padanje cen.

Na konferenci je bila zato izražena želja, da vsaka država organizira svoje žitno tržišče in da se v vsaki državi ustvari centralna organizacija za izvoz kmetijskih pridelkov, ki bi obvladala domači trg. Te centralne organizacije pa bi morale biti medsebojno vezane, da se tudi med njim onemogoči konkurenca.

= **Novi Fordovi uspehi.** Gospodarska kriza, ki je nastopila v Ameriki ob koncu pret. leta je prav občutno prizadela tudi ameriško avtomobilsko industrijo. Pri tem pa je zanimivo, da to krizo najmanj občutijo tvornice Ford in Chervolet, na katere odpade letos nič manj kakor 65% skupne prodaje avtomobilov. V aprilu so Fordove tvornice izdelale celo več avtomobilov kakor lani v istem mesecu, namreč 206.000 nasproti 191.000, dočim se ostala avtomobilska industrija pritožuje zaradi visokih mezd in slabe prodaje. Ford nadalje izvaja svojo politiko, proizvajati vsako leto boljše blago po nižjih cenah. Kakor smo že poročali je bil v juliju za 14 dni ustavljen obrat v Fordovih tvornicah. Ta ustavitev obrata pa je le deloma v zvezi z oddajnimi težkočami, kajti tu gre le za 14 dnevni plačan dopust, ki ga daje Ford svojemu delavstvu, dočim so prejšnja leta dobivale dopust le posamezne skupine in ne istočasno. Kakor vse kaže, bo Ford uspešno in z dobičkom prebrodil sedanjo gospodarsko depresijo, kar mu v znatni meri omogoča do popolnosti izvedena mehanizacija produkcije in racionalno izkoriščanje sirovin. Ta racijonalizacija je izvedena že tako daleč, da je za produkcijo enega avtomobila od najpriprostejših surovin do gotovega izdelka potrebno, da le 11 in pol ljudi dela na dan, dočim je bilo l. 1929 za to potrebno še 16 ljudi. Tvornica v Detroitu je l. 1929. proizvedla dnevno 7500 avtomobilov pri čemer je delalo 120.000 ljudi, letos v aprilu pa je produkcija znašala dnevno 9565 avtomobilov in je bilo zaposlenih le 110.000 delavcev.

= **Priprave za gradbo daljnovoda iz Velenj proti Kranju.** Poročajo nam: Na gmajni poleg grobeljskega mostu v Savinjski dolini so postavili te dni dolge lesene barake. Nakupljeni so bili večji kompleksi grušča, kjer bodo izdelovali betonske stebre za ves daljnovod, ki pojde preko Št. Petra, Vranskega in Črnuč do Kranja, kjer bo spojen z završniškim daljnovodom.

= **Rodovniško društvo Nedelica, p. Turnišču za gojo in mlečno kontrolo simodolskega goveda** priredi kot prva in najstarejša organizacija omenjene pasme v dravski banovini 18 septembra t. l. v Nedelici razstavo svoje v rodovnik vpisane živine in njenega zaroda, na katero se že sedaj vabijo interesenti.

= **Uredba o ureditvi obmejnega prometa z Madžarsko** je objavljena v 15. št. »Službenega lista kralj. banske uprave dravske banovine« od 30. t. m., na kar opozarjamo interesente.

= **Oddaja zakupa trgovskih lokalov v palači »Ljubljanski dvor« v Ljubljani** se bo vršila potom licitacije 15. avgusta pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri direkciji.)

= **Uradni tečaji za avgust.** Finančni minister je za avgust določil naslednje uradne tečaje: 1 napoleondor 218 Din, 1 zlata turška lira 247, 1 angleški funt 274.4, 1 dolar 56.4, 1 kanadski dolar 56.10, 1 nemška marka 13.50, 1 poljski zlot 6.35, 1 avstrijski šiling 8, 1 belga 7.90, 1 madžarska penga 9.90, 1 braziljski milrajs 6.35, 1 egiptski funt 281.50, 1 urugvajski pezos 51, 1 argentinski pezos 20.50, 1 turška papirnata lira ali 100 piastrov 26.80, 100 zlatih francoskih frankov ali 100 švicarskih frankov 1096, 100 francoskih frankov 222, 100 italijanskih lir 295.40, 100 holandskih goldinarjev 2270, 100 rumunskih lejev 33.50, 100 bolgarskih levov 41, 100 danskih ali norveških kron 1511, 100 švedskih kron 1516.50, 100 španskih pezet 655, 100 grških drahem 73.10, 100 češkoslovaških kron 167.30, 100 finskih mark 142 Din.

= **Gospodarska literatura.** Trgovsko - industrijska in obrtna zbornica v Novem Sadu je izdala obsežno letno poročilo pod naslovom **»Privreda Vojvodine u 1929. godini«**, kjer posveča posebno pažnjo prometnim prilikam v Vojvodini, konjunkturnemu razvoju trgovine, industrije in obrti ter produkciji industrijskih rastlin. — Tiskarna »Bosanske Pošte« v Sarajevu je izdala praktično publikacijo **zakona o sodnih taksah**, ki sta jo priredila Franjo Mihajlinović, kasacijski sodnik in dr. Josip Trtanj, sodnik v Sarajevu. Knjiga vsebuje poleg zakona, pravilnika in tarife s pripombami, še 40 strani praktičnih tabel, v katerih so zbrane in izračunane vse takse za posamezna pravna dela. (Cena 40 Din.) — Izšla je prva številka **»Naše industrije«**, informativno-tehničnega lista, ki ga izdaja po potrebi in urejuje gosp. Ivo Vogelnik v Ljubljani, tiska pa Blasnikova tiskarna. Namen lista je v tekstnem in obširnem inseratnem delu propagirati tehnične novosti za industrijo in obrt in ščititi interese industrije (letna naročnina 20 Din).

BORZE

30. julija.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Le v devizah Praga in Berlin je bilo nekaj prometa. Tečaji deviz so se deloma nekoliko okrepili. Tako se je deviza Newyork dvignila od 56.28 na 56.305, deviza Trst pa je popustila od 295.48 na 295.35.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bila Vojna škoda nekoliko slabejša. Trgovala se je samo za kaso po 436.50 in 437.50. Med ostalimi državnimi papirji je bilo zaključeno le 7 odst. Blairovo posojilo po 87.50. Od bančnih vrednot so se trgovale le Jugobanka po 77.50 in Unionbanka po 191, med industrijskimi papirji pa je prišlo do prometa le v Dubrovački po 380 do 390.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterd. 22.71, Berlin 13.46—13.49 (13.475), Bruselj 7.8937, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 795.76—798.76 (797.26), London 274.17—274.97 (274.57), Newyork 56.305, Pariz 221.84, Praga 166.78—167.58 (167.18), Trst 294.35—296.35 (295.35.

Zagreb. Amsterdam 22.71, Dunaj 795.76 do 798.76, Berlin 13.46 — 13.49, Bruselj 789.37, Budimpešta 989, Milan 294.294 do 296.294, London 274.17 — 274.97, Newyork ček 56.205 — 56.405, Pariz 220.60 — 222.60, Praga 166.78—167.58, Curih 1094.4—1097.4.

Curih. Zagreb 9.125, Pariz 20.245, London 25.0525, Newyork 514.45, Bruselj 72, Milan 26.955, Madrid 57.5, Amsterdam 207.20, Berlin 122.93, Dunaj 72.76, Sofija 3.73, Praga 15.25, Budimpešta 90.225, Bukarešta 3.06.

Dunaj. Beograd 12.5225 — 12.5625, London 34.36875 — 34.46875, Milan 36.9875 do 37.0875, Newyork 705.75 — 708.25, Curih 137.10 — 137.6—; dinarji 12.42 — 12.48.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 98 blago, 7% Blair 88 bl., Celjska 160 den., Ljubljanska kredit. 122 den., Praštediona 905 den., Kreditni zavod 170 den., Vevče 125 den., Ruše 280 do 300, Stavbna 40 den., Kranjska industrijska 282 zaklj.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma in kasa 437.25 — 437.75, za december 437 — 437.5, investicijsko 87.5 blago, agrarne 54.75 — 55.5, 8% Blair 97.25—98, 7% Blair 87 — 87.25, 7% Drž hipot. banka 86 — 86.5, 6% begluške 76 den.; bančne vrednote: Praštediona 905 — 912.5, Union 190.5 — 191.5, Jugo 77.5 — 78, Jugo za december 88 bl., Srpska 186 den., Narodna 8225 den., Ljubljanska kreditna 122 den., Poljo 56.5 — 57; industrijske vrednote: Narodna šumska 25 bl., Gutmann 160 blago, Slaveks 60—65, Slavonija 200 den., Drava 230 — 250, Šećerana 313 — 315, Ljevaonica 175 den., Brod vagon 100 — 110, Vevče 124 den., Dubrovačka 360 — 390, Oceanija 205 do 212.5, Trbovlje 402 — 405.

Beograd. Vojna škoda 450.25 zaklj., za avgust 451 — 451.5 zaklj., za december 461 — 459 zaklj., investicijsko 91.5 zaklj., Narodna 8260 zaklj., 7% Blair 89 — 89.5, 7% Drž. hip. banka 88.375 denar.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (30. t. m.) Tendenca za les nespremenjena. Zaključenih je bilo 6 vagonov, in sicer 4 vagoni moralov in 2 vagona hrastovih pragov. Povpraševanje je za trame (13/16, 5, 6, 7 m; 16/21, 5 in 6 m; 19/24, 5 in 6 m), za kantinele in morale (38/78, 24/48, 34/68, 28/48, 28/58, 78/78, 68/68 in 58/58), za 1500 komadov škuret (12 mm, širina 18 in 25.5 cm), za 1 vagon desk (24 mm, I., II., III., 16—21 cm širine) in za parjeno bukovino (deb. 50, 60, 70, 80 in 90 mm, od 2 m dolž. navzgor).

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (30. t. m.) Tendenca za žito čvrsta. Zaključena sta bila 2 vagona pšenice. Nudili so (vse za slovensko postajo plačljivo v 30. dneh): **pšenico:** baško, 80/81 kg po 240 — 242.5, 79/80 kg po 235 — 237.5, 78/79 kg po 230 do 232.5; **rž:** baško, 72 kg po 170 — 172.5; **ječmen:** ozimni, 66/67 kg po 157.5 — 160; **koruzo:** baško po 180 — 182.5; **oves:** baranjski, novi po 210 — 215; **moka:** baška »0« iz stare pšenice po 405 — 410, iz nove pšenice po 395 — 400.

+ **Novosadska blagovna borza** (30. t. m.) Tendenca mirna. Promet: 48 vagonov pšenice, 2 vagona ovsa, 38 vagonov koruze, 11 vagonov moke in 62 vagonov otrobov. — **Pšenica:** baška, nova, 79/80 kg 180 do 185, gornjebaška, 79/80 182.5 — 185; baška, Tisa, šlep, 79/80 kg 185 — 187.5; gornjebanaška 177.5 — 180; sremska, 78 kg 170 — 175. **Oves:** baški in sremski 155 do 160. **Ječmen:** baški in sremski, 63/64 kg 115—120. **Koruza:** baš. in srem. 130—135; ladja Dunav 125—130, za avg. 132.5—137.5; ban. 125—127.5. **Moka:** baška »0g«, 0gg« 310 — 320; »2« 280 — 290; »5« 235 — 245; »6« 172.5 — 182.5; »7« 112.5 — 120; »8« 95 — 100. **Otrobi:** baški, sremski in banaški 87.5—92.5.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (30. t. m.) Tendenca neenotna, promet srednji. **Pšenica:** za oktober 19 — 19.01, za marc 20.64 — 20.65, za maj 21.18; **rž:** za oktober 12.67 — 12.70, za marc 13.90 — 13.95; **koruza:** za avgust 16.95 — 17, za september 17.15 — 17.20, tranzitna za avgust 14.10 do 14.20.

SPORT

„Zmaga" Uruguaya pravcata kravja kupčija

Za evropske razmere nečuven sportni skandal — Podkupljeni sodnik proglaša neupravičeno Uruguay za zmagovalca — Tekma Amerika : Jugoslavija se ni vršila — Amerika zaseda po sporazumu tretje, Jugoslavija pa četrto mesto

Že v včerajšnji številki smo na kratko pojasnili, kako je prišlo do velike »zmage« urugvajske reprezentance nad Jugoslavijo Sedaj prihaja vse polno poročil, iz katerih se jasno vidi, da bo ta »zmaga« povzročila pravcati sportni skandal. Vsi objektivni listi poročajo, da je Jugoslavija izgubila popolnoma nezasluženo in da je bil brazilijanski sodnik naravnost unikum.

Najprej hočemo navesti poročilo posebnega poročevalca angleškega lista **»Sunday Expressa«** Johna Wittmana, znanega sportnega delavca, ki je javil svojemu listu naslednjo, skoraj bi rekli senzacijo pod naslovom »Podkupljeni brazilijanski sodnik na skandalozen način proglaša za zmagovalca slabše moštvo Uruguaya«. To poročilo se glasi nastopno:

Jugoslovensko moštvo je bilo v prvem polčasu za razred boljše. Jugoslovani so diktirali tempo ter pregazili vse urugvajske zvezde. Prvi gol Jugoslavije je redko delo prisebnosti in okretnosti. Uruguajci so iznenadeni, kapetan Uruguajcev daje znak z dvignjeno roko sodniku, levo krilo ima kratek razgovor s sodnikom, nato sodnik docela izpremeni svoje postopanje. On prizna gol Uruguaja iz situacije, ki je bila očitno off side. Jugoslovenska obramba stoji mirno, ker čaka na žvižg, na splošno začudenje levo krilo Uruguaya leti dalje in zabije gol za Uruguay. Jugoslovenski vratar se smeje, on ve, da je bil ta udarec odveč. Toda sodnik smatra, da je bil pravilen. Še preden je levo krilo Iriatre zabil ta gol, je bil 10 metrov za obema branilcema Jugoslavije, na korner črti, prav za prav za to črto, kjer je nekaj popravljal na čevlju, pritekel je na igrišče ter zabil naravnost neverjeten gol, katerega je sodnik priznal. Nato navaja list primer s fotografom, ki smo ga že včeraj omenili, ter nadaljuje, da je to videlo sto tisoč prič, samo sodnik ne. Drugega jugoslovenskega gola, doseženega na izredno fin način po preboru in izgneče, v kateri se je zgodil tudi težak foul na jugoslovenskem igraču, ki je ta gol zabil povsem pravilno, sodnik ne prizna. Pričakovalo se je, da bo priznal vsaj kazenski strel za Jugoslavijo. Tudi tega ne! Tretji gol za Jugoslavijo je plod depresije Jugoslovenov in pogrešne odločitve sodnika glede foula.

Kar pa se je dogodilo med odmorom, presega vse meje. Na svetu je masa slabih sodnikov, vendar se javno ne trguje s sportno pravico. Med odmorom sem, nadaljuje poročevalec lista, odšel po svojem običaju med igrače, da povprašam po gotovih dejatlih. Urugvajsko moštvo je bilo v svojih kabinah pod tuši. Nisem še izpregovoril besede, — smatrali so me najbrž za svojega funkiconarja, ker drugim pristop ni bil dovoljen — ko se je pojavil neki debelušasti gospod in vprašal: »Ali že lahko izročim ček za sodnika?« Fernandez, ki je imel kontrolirati sojenje tega famoznega Brazilijanca, je odgovoril: »Za sedaj samo na 800 dolarjev, ostalo na koncu . . .!«

Imel sem priliko razgovarjati se z vsemi sodniki in vem, koliko preje majo za sojenje. Sto dolarjev, to je maksimum za tekmo. Ostale stroške plača asocijacija in odbor turnirja. Torej je sodnik dobil samo za en polčas 800 dolarjev. Menim, da ni to niti polovica vsote, ki so mu jo izplačali na koncu tekme, potem ko je dovolil, da slabše moštvo Uruguaya zmaga s 6:1.

Drugi polčas je potekel v znamenju resignacije jugoslovenskega moštva. Ni mogoče regularno zmagati nad moštvom, ki ima za sodnika Brazilijanca. To sem vedel tudi prej. Brazilijanci so v stanu, da za denar storijo vse. Zdi se, da so mogli Jugosloveni postati svetovni prvak, če bi bili imeli v žepu samo 4000 dolarjev. Če tega denarja niso imeli, bi bili morali zahtevati evropskega sodnika, pa tudi za ceno, da ne igrajo, če se njihovi zahtevi ne ugodi.«

Tako poročilo uglednega angleškega lista. Prihajajo pa tudi poročila iz drugih držav, ki jasno kažejo, kaka krivica se je dogodila Jugoslovenom. Znani madžarski sportni list **»Nemzeti Sport«** navaja, da je bilo splošno mnenje objektivnih gledalcev v prvem polčasu naslednje: »Jugoslovenska reprezentanca je bila mnogo boljša od dvakratnega svetovnega prvaka Uruguaya. Toda sodnik? Ta je Brazilijanec, to se pravi Južni Američan. Priznal je prvi gol za Uruguay iz čiste off side pozicije. To je bil šolski primer off side.« Potem omenja intermezzo s fotografom. »V protinapadu,« nadaljuje list, »dajo Jugosloveni povsem regularen gol, toda sodnik sedaj opazi off side, ki ga sploh ni moglo biti. Jasno je, da tujci tukaj ne morejo dobiti tekme.« Po prvem polčasu je dopisnik tega lista sporočil rezultat brzojavno v Budimpešto z besedami: »Rezultat prvega polčasa 3:1 Vodi Uruguay. Toda kako? Dovolj je, da za sedaj napišem: Vsak objektivni motrilec te tekme mora dati prav evropskim moštvom, da so ostala doma. Zdaj priznavam tudi sam: Madžarska je storila zelo pametno, da se ni udeležila tega turnirja.«

Tudi italijanski listi priznavajo, da je bila »zmaga« Uruguaya docela nezaslužena. **»Il Lavoro Fascista«** piše: »Ves prvi polčas je bilo jugoslovensko moštvo zelo nadmočno. V drugem delu drugega polčasa je urugvajsko moštvo le malo v premoči, zato pa je jugoslovenski golman izredno slab. V jugoslovenski reprezentanci so se odlikovali kot dobra klasa Ivica Bek in Stefanović, igrača, ki sta prispevala FC Cettu k zmagi v francoskem pokalu. Jugoslavija je izgubila nezasluženo, kar je v veliki meri zakrivil sodnik.«

Pa tudi listi v Montevideu samem priznavajo, da je sodnik zagrešil velike nepravilnosti ter obsojajo to postopanje. Izjavljajo, da je tako sojenje sodnika moralo deprimirati jugoslovenske igrače, ki so zlasti v drugem polčasu videli, da je izenačenje od jugoslovenske strani zaradi sodnika nemogoče.

Jugoslavija na četrtem mestu

Montevideo, 30. julija p. V dogovoru med jugoslovensko in ameriško reprezentanco je bilo danes sklenjeno, da se zaključna tekma, ki naj odloči končni placement med Ameriko in Jugoslavijo, ne bo odigrala, marveč da se dodeli tretje mesto Zedinjenim državam, četrto pa Jugoslaviji. Za podlago te sporazumne odločitve so najbrž vzeli število zabitih in dobljenih golov pri tekmah, ki so jih Zedinjene države in Jugoslavija odigrale na tem turnirju. Zedinjene države imajo namreč boljšo skupno goldiferenco 7:6, dočim ima Jugoslavija razliko golov 7:7.

SK Krakovo. Danes ob 20. seja ožjega odbora v gostilni Mrak, Rimska cesta.

Nogometni tekmi v Trbovljah. V nedeljo popoldan smo imeli kar dve nogometni tekmi in sicer: SK Retje proti SK Svoboda Hrastnik ter prijateljska tekma SK Trbovlje proti SK Amater, pri kateri so pa nekateri prevneti pristaši sporta obkladali eden drugega kakor tudi igralce z izrazi, ki so bili vse prej ko prijateljski. Stvar je postajala kočljiva, ko je nekdo izmed gledalcev udrl na igrišče ter se tam dejansko lotil nekega igralca. Mož bo imel posla seveda s sodnijo, katera ga bo poučila, da se izraža svojo grajo ali simpatijo na bolj priljuden način, kot s pestmi. Ker se taki primeri ponavljajo, jih moramo na tem mestu javno ožigosati. Upamo, da bo publika to našo kritiko upoštevala in se pri bodočih tekmah zadržala dostojneje, ker postanejo sicer vse tekme iluzorne in so tudi rezultati teh tekem brez prave vrednosti.

Kolesarsko tekmo je v nedeljo dopoldne priredil SK Svoboda na Jesenicah na 48 km dolgi progi Jesenice—Kranjska gora—Jesenice. Tekme se je udeležilo lepo število kolesarjev SK Svobode in SK Bratstva in so startali pred Delavskim domom na Savi ob 9. ter v naglem tempu švignili po lepi cesti proti Kranjski gori. Prvo mesto si je priboril kolesar-dirkač Valant.

Tenis turnir na Bledu. V dnevih 1., 2. in 3. avgusta se bo vršil na Bledu 6. internacionalni tenis turnir za prvenstvo Bleda. Prijave je poslati do 31. t. m. do 12. ure na naslov: Zdraviliški dom, Bled, na vodjo turnirja, g. Sava Grujiča.

Iz življenja in sveta

Reševalna akcija v Melfiju
Vojaštvo odnaša oteto deco v bolnice in začasna obvezovališča.

Položaj v italijanskem potresnem ozemlju

Zanimiv opis nemškega novinarja

Posebni dopisnik »Berliner Tageblatta«, ki ga je list poslal v Italijo, da se na licu mesta prepriča o položaju v potresnem ozemlju po strašni katastrofi, ki je zadela južno Italijo v noči od 22. na 23. julija, poroča svojemu listu iz Rima:

»V torek sem se vrnil iz potresnega ozemlja v Rim. Četudi sem sedaj nad 400 km oddaljen od pozorišča strašne katastrofe, me še vedno navdaja groza ob samem sopminu na prizore, ki sem jih videl. Še vedno so mi pred očmi od groze osopeli in prestrašeni obrazi tisočev, ki so si rešili nago življenje. Zdi se mi, kakor da sem se prebudil iz sanj. **Izmed približno 40 občin, ki jih je prizadela elementarna katastrofa, sta mesti Aquilonia in Villanuova popolnoma porušeni. Če hočejo te kraje obnoviti, morajo vsako posamezno hišo in poslopje od temelja na novo zgraditi. Lacedonia, Ariano, Montecalvo in Rochetta so do polovice v razvalinah, a ona poslopja, ki še stoje, so tako poškodovana, da bi bilo nadaljnje prebivanje v njih smrtno nevarno, ker se lahko pri vsakem najmanjšem potresnem sunku sesujejo v razvaline.** Vojaštvo in milica morata nastopati z vso brezobzirnostjo, da odvračata ljudi od povratka v navidezno še ohranjene domove. Vedno znova se ponavljajo nesreče. Zdaj tu, zdaj tam se s truščem podere navidezno skoro nepoškodovana stavba, a le redko kdaj brez človeških žrtev. Ljudje so tako navezani na svojo rodno grudo, da kljub resnim opominom in strogim prepovedim skrivaj uhajajo v zabranjene domove. Slične slike se nudijo v Trevicu, San Nicolu, Monteverdeju in neštetih drugih manjših krajih.

Kakor sem se prepričal, so bile prve vesti o razdejanju v Melfiju malo pretirane. Novi del mesta, ki stoji na trdnih temeljih in ima več modernih stavb, ni toliko trpel kakor stari del, ki je docela v razvalinah. Znamenita romanska katedrala je vzdržala močne sunke. Pač pa se je porušil stolp znamenitega gradu, v katerem je Friderik II. podpisal zakone, ki so tvorili pozneje temelj srednjeveške fevdalne države. Vsekakor pa se razdejanje v spodnjem delu Melfija ne da primerjati s strašnimi razvalinami v sosedni Aquiloniji, kjer zares **ni ostal kamen na kamnu.** Melfi je bil prvi večji kraj ob železnici ter je ostal z ostalim svetom v stalni zvezi, ker slučajno niso bile prekinjene telefonske in brzojavne zveze.

Škoda, ki jo je povzročil potres v vsem ozemlju, se seveda še ne da podrobno oceniti in bo trajalo več mesecev, preden se bo dala ugotoviti. **Po splošni cenitvi pa znaša škoda več sto milijonov lir.** Porušenih je okrog deset cerkva, med temi dve v Lacedoniji, dve v Villanuovi, dve v Arianu in dve v Montecalvu. Kakih dvanajst drugih cerkva je hudo poškodovanih. Pravo uganko tvori še vedno docela različen učinek potresa. Med popolnoma porušenimi kraji so komaj par kilometrov oddaljeni kraji, ki so ostali skoroda neprizadeti. To tolmačijo na ta način, da je bil neke vrste valovit potres, ki ni učinkoval povsod enako.

Žalostna je usoda desettisočev prebivalcev, ki so brez strehe in brez domov. Pomožna akcija je bila zlasti v prvih dneh zelo pomanjkljiva, dočim je zadnje dni navalilo z vseh strani Italije nebroj pomožnih oddelkov, ki so pripeljali ogromno število avtomobilov, ki pa prav malo koristijo. Ne da se pa prikriti, da je **napravilo med prizadetim prebivalstvom silno mučen vtis in izzvalo nebroj ogorčenih komentarjev, da je duce (Mussolini) hotel zatreti in preprečiti privatne nabiralne akcije.** Res je sam dal za pomožno akcijo na razpolago 70.000 lir in da so razne fašistične organizacije poslale Mussoliniju v ta namen slične zneske. Značilno pa je, da so italijanske velebanke doslej prispevale samo do 100.000 lir, tako da fašistični tisk ne more dovolj prehvaliti, kaj vse je storila za ponesrečence fašistična stranka s tem, da je dala Mussoliniju na razpolago pol milijona lir. Če se pa upošteva, da šteje fašistična stranka po uradnih zagotovilih poldrugi milijon članov, potem pride na vsakega člana fašistične stranke jedva **35** centesimov.

Učinek potresa v Napolju
Hiša iz okolice Napolja, kjer potresni sunki niso bili tako močni, kakor v središču potresa. Vendar so porušena večinoma gornja nadstropja; odpadla je pročelna stena, tako da je videti notranjščina stanovanj.

Poročilo angleškega novinarja

Dočim govorijo italijanska uradna poročila o razmeroma nizkem številu žrtev zadnjega potresa v Južni Italiji in o dobro organizirani reševalni akciji, saj je Mussolini že prvi dan prepovedal javne in zasebne zbirke za oškodovance, češ, da bo vlada sama imela dovolj sredstev za pomoč prizadetemu prebivalstvu — zveni druga pesem iz poročil dopisnikov inostranskih listov, ki so obiskali razdejano ozemlje. Posebno pozornost vzbuja opis tamošnjih razmer dopisnika »Daily Heralda«, glavnega organa angleške vladne stranke. Ta naglaša, da je z osebnimi opazovanji prišel do zaključka, do mora znašati **število smrtnih žrtev najmanj 15.000. Uradne številke se nanašajo samo na mrtvece, ki so jih že izkopali, toda 60 do 70 odstotkov žrtev je še vedno pod razvalinami.** Samo mesto Villanuova je imelo pred potresom 3000 prebivalcev, živih je ostalo komaj 500 . . . V Montecalvu je bilo prej 6 tisoč prebivalcev, dopisnik »Daily Heralda« je preostalih videl komaj tisoč . . . V Montecalvu je videl tudi prizore, ki mečejo zelo čudno luč na reševalno akcijo. Ljudje so se spopadli z miličniki, ki so čuvali barako, v kateri je bilo skladišče živeža. Reševalci sami niso dobili v nekem primeru cela dva dneva nobene hrane. Zdravniška pomoč je pomanjkljiva, obvez in drugih najbolj nujnih potrebščin primanjkuje, primanjkuje pa predvsem živil. Vse to poudarjajo tudi poročevalci drugih svetovnih listov in navajajo zelo konkretne primere. Da bodo resnični, dokazuje že nenadni umik, ki ga je nastopil predsednik italijanske vlade glede zbirk za potresne žrtve. Čeprav jih je bil sam prepovedal, je bil po italijanskem kralju drugi, ki je daroval večjo vsoto, da se olajša njih beda. S tem je priznal, da je uradna akcija za nesrečne ljudi kratkomalo nezadostna, če ji ne priskoči še javnost na pomoč.

Starorimski vodnjaki

Nedavno so v Pompejih izkopali velik arteški vodnjak iz dobe, preden je Vesuv zasul to mesto s pepelom. Pri preiskovanju vodnjaka in vodovodnega načrta so našli obširno omrežje svinčenih cevi, po katerih se je mestu dovajala pitna voda. Vodo, ki še vedno teče po ceveh, so dali kemično preiskati in izkazalo se je, da je čista, dobra, pitna. Vodovod, ki je star preko 1800 let, bodo na nekaterih mestih popravili, nakar bo služil kot vodovod za izkopano mesto Pompeje. Mojstrovine rimskih vodnih gradbenikov ni mogel uničiti zob časa več ko 18. stoletij, kar je zgovorna priča za solidnost starorimskih instalaterjev.

Strahote opustošenja
Podrta hiša v mestu Melfiju. Pred njo žena, ki nese na glavi sveženj z vsem svojim otetim imetjem.

Temeljita žeja

Sodišče v Budimpešti je nedavno razpravljalo o neki odškodninski tožbi in izneslo tako salomonsko sodbo, da se ji mora čuditi ves svet. Mizar Becker je peljal z motorjem v prikolici svojega pomočnika Almassyja na delo v okolico, Mojster je po neprevidnosti zadel ob miljnik in moža sta odletela daleč od vozila ter se občutno poškodovala. Pomočnik Almassy je dobil notranje poškodbe na jetrih, ki so se sicer pozdravile, ali za njimi je ostala nesrečnemu pomočniku kot posledica poškodbe večna in huda žeja. Ker se ni dala ugasiti z vodo, jo je pridno gasil z drugimi krepkejšimi pijačami, da je na mesec zapravil preko 600 pengov (preko 6000 Din). Sodniku je pripovedoval, da čuti, kakor bi imel v želodcu žarečo opeko, ki jo je treba vedno gasiti. Zaslišali so zdravnika, ki je kot izvedenec izjavil, da je pomočnikova zahteva upravičena Sodnik je tedaj obsodil mojstra Beckerja na plačilo 320 pengov mesečno za dobo enega leta. Po enem letu se ima pomočnik javiti k zdravniški preiskavi in ako ga bo še žejalo, bo še nadalje prejemal rento. Vsekakor se je moral sodnik temeljito vživeti v položaj pomočnika sii pa sam ve, kaj je žeja in da se da potolažiti samo s kako krepko pijačo. Voda po sodnikovem mnenju ni pravo sredstvo zoper žejo

---

Odprava, ki išče Atlantido

Francoska akademija in Carnegijev institut pripravljata veliko podjetje za raziskovanje bajeslovne dežele Atlantide. Preden bo raziskovanje mogoče, mora odprava najti mesto na dnu Atlantskega oceana, kamor se je v pradavnih časih pogreznil ta legendarni del sveta. Atlantido omenja nekajkrat starogrški modrec Platon, ki je bil mnenja, da se začenja takoj za Herkulovimi stebri, t. j. za današnjim Gibraltarskim prelivom. Tudi vsi miti in bajke starega sveta pripovedujejo o bajni deželi na mestu današnjega Atlantskega oceana. Snujoča se odprava ima predvsem ugotoviti, koliko je resnice na tem mitu. V ta namen se bo poslužila ladje, ki bo opremljena z najmodernjšimi pripravami za merjenje in preiskovanje morskega dna. Ogromni podvodni žarometi bodo razsvetlili morje do največjih globin. Na morsko dno bo spuščen velikanski laboratorij, ki se bo lahko premikal po dnu ter bo v stalni zvezi z matično ladjo. Ladja in laboratorij sta pravi čudesi moderne tehnike in zainteresirani krogi si obetajo od podjetja važnih odkritij. Morda se ji posreči posvetiti v tajno grozovite katastrofe, ki je zadela zemljo pred našim zgodovinskim časom. Dvomljivci pa z druge strani skeptično presojajo uspeh dragega podjetja, kajti možno je tudi, da je bajeslovna Atlantida le plod bujne domišljije.

Kaj stane proizvodnja zvočnih filmov

V Berlinu se vrši ta čas zborovanje znane družbe za izdelovanje filmov »Ufa«. Glavno ravnateljstvo je v svojem poročilu med drugim navedlo, da je »Ufa« v zadnjem poslovnem letu do 31. maja vložila v zvočni film vsoto 11 milijonov mark. Preuredba ateljejev in gradnja novih ateljejev v ta namen je zahtevala nadaljnje 4 milijone mark, isto toliko je zahtevala preuredba kinematografov, ki pripadajo družbi, za zvočne filme.

Dežne plašče
za gospode v največji izberi, dalje propisne za oficirje ter sive za organe finančne straže — prodaja najugodneje
DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Četrtek, 31. julija.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov — 18.30: Koncert radio - orkestra. — 19.30: Otroška ura (Gabrijelčičeva). — 20: Prenos iz Beograda. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Prenos z Bleda.

Petek, 1. avgusta.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — 13: Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnikov. — 18.30: Koncert radio - orkestra. — 19.30: Gospodinjska ura. — 20: Pevski koncert. — 20.45: Obcetna godba. — 21.25: »Šlagerji«. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 12.45: Koncert radio - kvarteta. — 19.30: Narodne pesmi. — 20: Večerni koncert — 21: Pevski koncert. — 21.45: Poročila. — 22: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Opoldanski koncert. — 20: Prenos iz Ljubljane. — 22.10: Lahka godba orkestra. — PRAGA 17: Prenos koncerta iz Brna. — 20: Pevski koncert. — 22.15: Reproducirana glasba. — BRNO 17: Koncert Moravskega kvinteta. — 18: Plošče. — 20: Prenos koncerta iz Prage. — 22.15: Lahka godba. — VARŠAVA 18: Večerni koncert. — 20.15: Koncert orkestra in solistov. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.30: Reproducirana glasba. — 16.30: Glasbena akademija. — 20: Pesmi v narodnem slogu. — 20.35: Veseloigra. — Lahka godba orkestra. — FRANKFURT 19.30: Koncert Mozartovih sonat. — 20.15: Operetni večer. — 21: Recitacije. — 22.20: Godba za ples. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20: Orkestralen koncert. — Jazz - band na gramofonskih ploščah — STUTTGART 19.30: Prenos vsega programa iz Frankfurta. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert radio - orkestra. — 17.15: Popoldanski koncert. — 18.20: Pevski koncert. — 18.50: Ciganska godba. — 20: Koncert solistov in orkestra. — Godba za ples. — RIM 17.30: Simfoničen koncert. — 21.02: Operetni večer.

Busso P.:

Povratek

Chismonda se je nenadoma zdramila. Ozrla se je po mračni sobi in prisluhnila. S ceste je bilo slišati vpitje in klicanje. Zdajci se je prikazala mlada spletična: »O, gospa, Messer Alessandro se je vrnil domov!«

Chismonda je kakor okamenela obstala. Joj, zakaj ni bil prišel dan prej? Dve leti mu je bila zvesta, a včeraj jo je osvojil mladi Florij . . .

Kakor v snu si je jela česati lase. Spletična ji je pomagala v drugo obleko in naposled je Chismonda stopala s tresočimi se koleni po stopnicah navzdol k obrežju. Zunaj je solnce zahajalo, morje se je bleščalo v rdeči zarji. In zdaj je stal pred njo . . .

»Pozdravljena, Chismonda!«

Njegov glas je zvenel tuje in milo. Pogledala mu je v oči in usta so se ji skrivila v nasmeh. In mornar se je zatopil v njene oči. Bled je bil videti, oči in lica udrta, a koliko miline je bilo v teh očeh! Obdan od množice je stal ob njeni strani in prijazno odzdravljal viharnim ovacijam svojih podložnikov. Počasi je korakal z mlado ženo proti svojemu domu. Po dvajsetštirih mesecih je bil spet doma, spet pri svoji ljubljeni Chismondi.

Ko sta dospela v stanovanje, je sedel h Chismondi in jel pripovedovati: »Mnoge noči sem ležal sam in hrepenel po tebi, bela Chismonda! In glej, tvoja usta me niso pozdravila kakor v prejšnjih dneh, kadar sem se vrnil iz bitke.«

Žena je ubogljivo vstala.

»Ne, ne, ostani!« jo je zavrnil, »to je zame nepomembno. Položil sem ti zlato in drago kamenje k nogam, a ti nisi imela pogleda za moje darove. In zdaj zahtevam od tebe resnico!«

Chismondi je bilo kakor da ji je mrzla roka legla na srce. Tesnoba, strašna tesnoba jo je dušila. Dihala je kratko in sunkoma. Alessandro je počasi vstal in stopil k nji.

»Rotim te, Chismonda, govori resnico!«

»Snoči . . . ko se je bilo stemnilo . . . snoči . . . sem te varala . . . poprej nikoli . . .«

»Priseži na svoje življenje!«

»Prisežem na svoje življenje in na križ.«

»Vedel sem! — Ali ga ljubiš?«

»Ljubila sem tebe, videla sem samo tebe in mislila sem samo nate!«

Odgovarjala je kakor v snu in zdaj je udarila s čelom ob mizo in krčevito zajokala. Mahoma je bila videti vsa bedna in drobna.

In on, ki se je bil pravkar vrnil domov, je stopal počasi po sobi. To dete, staro komaj osemnajst let, mu je bilo dražje od vsega sveta. Koliko žen se mu je bilo že ponujalo, a on je ljubil samo njo. In zdaj je slonela tam ob mizi in jokala kakor otrok. Koliko kesanja je bilo v njenem pritajenem ihtenju! Mar naj jo kaznuje? Ne, z ljubeznijo si jo hoče še enkrat pridobiti! Zakaj ni bilo včeraj vetra! Krmar bi lahko povedal, kako je klel, ko niso mogli z ladjo z mesta. V nemiru je on dirjal po krovu, kakor da bi bil slutil . . . Uboga Chismonda!

»Kdaj pride spet?«

Zdrznila se je.

»Drevi, ko se zmrači, me bo čakal na vrtu za cipresami.«

»Pojdi zdaj v svojo sobo!«

»Alessandro, usmili se!«

Dvignil jo je in ji pobožal vroča lica.

»Ne boj se — Chismonda! Tudi v tem trenutku ne morem pozabiti, da te ljubim! Počakaj! Sam moram premisliti, kaj bom storil!«

Ponudil ji je roko in jo spremil v njeno sobo.

In ko je solnce zašlo, je stal Alessandro na vrtu za cipresami. Stal je tam — praznih rok — brez orožja. V naslednjem trenutku je prišel mlad mož in se boječe oziral na vse strani.

»Florij, sin mojega prijatelja!« je zamrmral Alessandro. Nehote je stisnil pesti. Zdajci ga je mladenič zagledal. Odskočil je za korak in potegnil sabljo.

»Pusti sabljo, Florij!« je velel Alessandro.

Mladeniča je obšla groza. Vedel je, da je Allesandro najmočnejši mož na vsem otoku in da zadostuje kratek žvižg in mu bodo vsi njegovi ljudje prihiteli na pomoč.

»Povej mi, kako se ti je posrečilo, da si mi vzel Chismondo?«

Florij mu je pogledal v oči in je vedel, da ne sme lagati. Jecal je: »Odkar si odšel, gospod, sem ležal pred njo na kolenih in jo prosil ljubezni. A ona me je vedno le zavračala. Niti roke mi ni pustila poljubiti. A včeraj zvečer — se je zgodilo. Dolgo vas ni bilo nazaj.«

»In zakaj ste prišli nocoj?«

Florij je počasi odvrnil? »Ne misliš prav, gospod! Nocoj sem prišel po slovo. Vem, da me Chismonda ne ljubi!«

»Lažeš!«

»Ne lažem, gospod! In tudi če me zaradi tega umorite, tako je! A nje ne zadene nobena krivda. Mesečina je kriva, moje vroče prošnje in njeno hrepenenje po tebi, gospod! A jaz imam od vsega tega le trpljenje in kes! Dolgo sem si želel njene ljubezni. A od snoči trpim, gospod, trpim!«

»Zakaj trpiš?«

»Prizanesi mi, gospod! Ne vprašuj!«

»Govori, vedeti hočem!«

»Dobro, če je taka tvoja želja, naj bo. V mojih rokah je klicala tvoje ime. Spustil sem jo in sem zbežal v temno noč. In odslej ne najdem več miru.«

»Moje ime . . .«

Alessandro je stal mirno na svojem mestu. Florij je govoril resnico.

»Florij,« je rekel naposled, »po naših običajih bi ti smel vzeti življenje, a jaz ti ga pustim. Pojdi na mojo ladjo in zapoveduj ji namestu mene in tedaj ti bom vse odpustil, Jaz pa bom ostal pri Chismondi.«

»O, gospod, zahvaljujem se ti za tvojo milost. Takoj pojdem in nikoli več se ne bom vrnil.«

»Pojdi!«

In nato ni Alessandro rekel nobene besede več. Počasi se je vrnil v svojo hišo in stopil h Chismondi.

»Florij pojde namestu mene jutri na ladjo v boj. Sprejmi od njega pozdrav. Hraber je! A ti pozabi na vse, kar je bilo!«

Tedaj ga je Chismonda ihte objela s svojimi belimi rokami in skrila obraz na njegovem srcu, ki je mirno in močno utripalo zanjo.

Iz uradnih in drugih službenih objav

Dražbe. Okrajno sodišče v Kamniku razpisuje na dan 22. septembra ob 9. dopoldne v sobi št. 6 dražbo nepremičnin, zemlj. knj. Vesce, vlož. št. 35; cenilna vrednost 1. skupine: parc. št. 185 (hiša), 136/2, 136/1, 132 kat. obč. Vesce z inventarjem 7711.50 Din, manj vrednost služnosti stanovanja 1000 Din; 2. skupine: parc. št. 421 (njiva) 6632 Din; 3. skupine: parc. št. 428 (njiva) cenjena 1446 Din; 4. skupine: parc. št. 711 (gozd) 805.75 Din; najmanjši ponudek: ad 1. 4474.50 Din, ad 2. 4434 Din, ad 3. 924 Din in ad 4. 537.50 Din. Dražba se vrši tako, da se izdražijo najprej posamezne skupine, nato pa celo posestvo. Velja ona dražba, ki doseže ugodnejši uspeh. Zopetna dražba se odredi le glede dotične skupine, glede katere ne plača izdražitelj izkupila v pravem času. — Pri okrajnem sodišču v Rogatcu se vrši dne 6. oktobra ob 10. dopoldne v sobi št. 1 dražba nepremičnin: zemlj. knj. Rogatec, vlož. št. 243. Cenilna vrednost 23.482.20 Din; vrednost pritikline 7195 Din, najmanjši ponudek 20.452 Din.

Nabave. Direkcija državnega rudnika v Velenju nabavi dne 18. avgusta ob 11. dopoldne 1 par težkih konj, dne 25. avgusta ob 11. dopoldne pa 40 komadov vodnih zasunkov, 20 komadov prehodnih pip in 100 komadov flanš iz kovanega železa. Pogoji se dobe pri direkciji rudnika Velenje.

Poziv upnikom. Stavbna zadruga v Tržiču, r. z. z o. z. v likvidaciji poziva upnike, da prijavijo v zakonitem roku svoje terjatve.

Oddaja državnih del. Dne 13. avgusta ob 10. dopoldne bo pri banski upravi v Banjaluki ofertalna licitacija za montažo železnega mostu čez reko Dragočaj na državni cesti iz Banjaluke v Bos. Gradiško. Proračun znaša 148.838 Din, kavcija za naše državljane 15.000 Din, za inozemce po 30 tisoč Din. Podrobnosti pri tehničnem oddelku banske uprave v Banjaluki — Dne 14. avgusta bo v ekonomskem oddelku ministrstva za zgradbe (Beograd, Masarykova ulica 2) ofertalna licitacija za instalacijo električne napeljave v novi zgradbi kontrolnega oddelka bivšega ministrstva za pošte. Proračun in načrti se dobe proti odškodnini 200 Din pri blagajni ministrstva za zgradbe.

SOKOL

Zadnji »Vestnik Sokolsky« prinaša iz pod peresa s. Božene Suchankove iz Choca nadaljši dopis, v katerem popisuje navedena sestra katastrofo »Karadjordja« v Pašmanskem pretoku. V izbranih besedah hvali junaštvo našega kapitana Romana Prodana in njegovega moštva, ne štedi pa tudi z ostrimi besedami pri opisu scen, ki so se odigravale med nesrečo na ladji in pozneje v Zadru, kjer so imeli Italijani Sokole zaprte kakor zločince.

Sokolsko društvo Vareš-Majdan v Bosni preskrbi izprašanemu prednjaku, ki je po poklicu ključavničar, tesar, mizar, slepar itd., službo, ako bi hotel prevzeti o omenjenem društvu vodstvo oddelkov. Poleg plače bi imel dotičnik tudi mnogo ugodnosti glede dobave življenskih potrebščin.

Važen napredek manjšinskega dela bodo sestanki manjšinskih društev in njihovih pokroviteljic, društev oziroma žup iz ostalega ozemlja. Kakor je bilo sklenjeno na letošnjem prvem takem sestanku, se bo vršil slični sestanek od sedai dalje vsako leto pod vodstvom župe v Plznu.

Dobili smo

NOVO ZALOGO vseh vrst čevljev

za gospode, dame in otroke v raznih velikostih v vseh modnih barvah. Vabimo na ogled! 10456

„DOKO", trgovina s čevlji,
Prešernova ulica štev. 9, dvorišče.

Dopisi

BREICE. Naše sokolsko društvo priredi v nedeljo, 3. avgusta popoldne na vrtu Narodnega doma svoj letni nastop. Nastopijo člani in članice, naraščaj in deca. Začetek ob 14. V primeru slabega vremena bo prireditev v veliki dvorani. Ker bo nastopu sledila velika sokolska veselica, se pričakuje številna udeležba Sokolov in prijateljev sokolstva z vsega Posavja.

VELENJE. Rudarska godba ponovno opozarja na slavnost društvene desetletnice. Ob tej priliki bo priredila v nedeljo 3. avgusta ob 16. na vrtu in v vseh prostorih Rudarskega doma veliko ljudsko veselico s koncertom, tombolo, prosto zabavo, bajno razsvetljavo, umetnim ognjem in plesom, pri čemer bo sodelovalo iz prijaznosti godbeno društvo »Zarja« iz Šoštanja. Tombola je bogato založena s krasnimi dobitki, med glavnimi je: kompleten radioaparat Telefunken 4 z zvočnikom, 25 kilogramov bučnega olja, vreča moke, platno, električni kuhalniki in gladilniki itd. v vrednosti več tisoč dinarjev, in bo priredite vgotovo azdovoljila vsakega posetnika. Zvečer na razpolago prevoz z avtobusom na vse strani. Obilni obisk naj bo agilnemu društvu nova pobuda za nadaljnjo delo na glasbenem in narodno-kulturnem polju!

Ali si že obnovil članarino Vodnikove družbe za leto 1930?

Zanimivosti tekočega tedna

22 člankov in 32 slik

Usoda evropskih narodov (zanimive izjave znanih politikov in umetnikov — s slikami)

Umirajoče mesto

Raziskovanje puščave Gobi

Kimri

Cvetko Golar: **Njena prva služba** (s slikami)

Ali je bil Napoleon epileptik?

Dr. Jože Rus: **Odkod ime Kočevje** (geografija davne preteklosti — s slikami)

Tizianov muzej v Furlaniji (slike)

V službi bližnjega (moderno gasilstvo — s slikami)

Joseph Kessel: **Suženjska gostija** (s sliko)

Pod ledom čez severni tečaj (s slikami)

Najbolj demokratična ameriška republika (k stoletnici Uruguaya — s sliko)

430 m pod morsko gladino

Finska (k zadnjim dogodkom — s slikami)

Junaški poskus učenjaka

Zdravljenje jetičnih s petjem

Poševni stolpi (s sliko)

Lov na lednike (s sliko)

Poslovne ženske

»Moj najdivnejši doživljaj« (odgovori umetnikov in pisateljev)

Učinek barv na živčno bolne

Dobljena stava

Razpoke v parketih

Vlak iz muzeja

Vse to samo za 2 dinarja

v pravkar izišli številki ilustrovane tedenske revije

Življenje in Svet

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Natakarja
perfektnega jelonošo sprejme takoj hotel »Bellevue« v Ljubljani. 31524

2 samostojni natakarici ali natakarja
iščemo za takoj. Zglasiti se je v gostilni pri »Črnem orlu«, lastnik Bednjanec — Zagreb, Frankopanska 13. 29460

Brivskega pomočnika
po možnosti veščega ondulacije, sprejme takoj proti dobri plači po dogovoru Ivo Torčić, brivec, Boh. Bistrica. 29458

Pek. vajenca
zdravega, pridnega in poštenega, ne pod 16 let starega, s hrano in stanovanjem v hiši sprejmem takoj. Ponudbe na parno pekarno Jos. Brus v Dolenjem Logatcu. 29457

Blagajničarko
sprejmem takoj za Ljubljano, za boljšo trgovino z živili, zanesljivo, starejšo, iz Ljubljane. Prednost ima tista, katera je že službovala v tej stroki. Ponudbe po možnosti s sliko in navedbo dosedanjega službovanja na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Zanesljiva moč«. 31548

Hlapec
ki razume opravljanje govedi in druga hišna dela, dobi službo v hotelu »Bellevue«, Ljubljana. 31532

2 mizar. pomočnika
dobro izurjena v stavbnem delu sprejme Franc Zavodnik mizar, Št. Vid št. 67. 31512

Učenca
takoj sprejmem v špecer. trgovino. Poizve se v ogl. oddelku »Jutra«. 29416

Mlekarja
izurjenega v sirarstvu in vestnega sprejme takoj v službo Mlekarska in sirarska zadruga logaška v Logatcu. 29377

Pekov. vajenca
sprejmem v parno pekarno in preskrbim obleko. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29203

Trg. pomočnika
zmožnega slovenščine in nemščine, vojaščine prostega, sprejmem v galanterijsko trgovino. Reflektiram le na prvovrstno in agilno moč, z lepim ter sigurnim nastopom. — Ponudbe s sliko, referencami in zahtevami pod značko »Galanterija« na oglas. oddelek »Jutra«. 29201

Magistra
ali asistentinjo išče lekarna Polić v Crikvenici. Mesto stalno, nastop takoj. — Ponudbe pod »Crikvenica« na oglasni oddelek »Jutra« 29160

Več prvovrstnih kolarskih pomočnikov
za izdelovanje avtokarosserij, sprejme avtokolarstvo Peterca, Ljubljana VII. 31587

Praktikanta
z dovršenimi 4 razr. srednje šole ali drugo isti odgovarjajočo šolsko izobrazbo ter znanjem nemškega jezika sprejme zobni atelje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31598

Učenko ali učenca
s predpisano šolsko predizobrazbo, v trgovino usnja sprejme Produktivna zadruga čevljarskih mojstrov v Ljubljani, Hrenova ulica št. 4. 31569

Učenko ali učenca
za trgovino z elektrotehn. predmeti, s potrebno šolsko predizobrazbo sprejmem takoj. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra «pod »Pošten 1319«. 31565

2 pletar. pomočnika
sprejmemo za stalno za pletenje demižonov in košar. Pismene ponudbe na naslov: Ernst, Matrin, tekstilna tvornica, Zagreb — Zavrtnica. 31563

Dekle
pridno in pošteno, za lahka domača opravila sprejmem takoj. Kavarna Prešeren, Ljubljana. 31610

Postrežnico
pošteno in čisto, ki bi prala tudi perilo, sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31612

Posredovalnica
Ogrinc, Miklošičeva c. 28 rabi več natakaric, kuharic in služkinj. 31596

Trgovski učenec
zdrav in poštenih staršev, z meščanskošolsko izobrazbo dobi takoj mesto pri tvrdki Josip Zidanšek, Sp. Hudinja-Celje. 31636

Zaslužek

Slikar. pomočnika
ki bi mi v prostem času preslikal sobe, iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Postranski zaslužek«. 31589

Za nizek honorar
opravljam v popoldanskih urah trgovcem in obrtnikom knjigovodske in pisarniške posle. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »J. K.« 31586

Fiksum in provizijo
nudimo potnikom za prodajo manufakturnega blaga privat. strankam v Ljubljani in okolici. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« v Ljubljani. 31562

Pouk

1. oblastv. koncesionirana **šoferska šola Camernik, Ljubljana**
Dunajska cesta štev. 30 (Jugoavto) telefon 2236. Pouk in praktične vožnje. 251

Oblastveno koncesionirana **šoferska šola**
I. Gaberščik, bivši komisar za šoferske izpite — Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 52. Prihodnji redni tečaj prične 1. avgusta. 31508

Gojko Pipenbacher Šoferska šola
Ljubljana, Gosposvetska 12 Enomesečen kurs. Moderne metode. 28976

Instruktorico
za licejko, dobro matematkarico iščem. — Ponudbe z navedbo honorarja na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Instruktorica 16« 31616

Motorna vozila

Avto
mali, dvosedežen — ki se lahko z malimi stroški predela v tovornega, ugodno prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodna prilika 19«. 29219

Motor 4 Ks
z mlatilnico-trosilnico zelo ugodno prodam. Ponudbe pod »Komplet« na oglasni oddelek »Jutra«. 31560

Ugodna prilika
Skoraj nov »Opel« avto, takse prost, za 20.000 Din naprodaj. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Auto 2000«. 31555

Službe iščejo

Manufakturist
z večletno prakso v manufakturni veletrgovini, detajlist, engrosist, želi premeniti mesto. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Manufakturist 1«. 28832

Prodajalka
izučena v trgovini mešan. blaga in šivanju, želi mesto v kaki večji trgovini, v večjem kraju na deželi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29383

Sodavičar
treznega značaja, vsestransko verziran v sodavičarski stroki, s koncesijo, bi šel kot družabnik ali poslovodja. Nastopi lahko takoj. Cenj. ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sodavičar«. 29374

2 plačilni natakarici
pošteni in izobraženi, želita s 1. ali 15. avgustom premeniti službo v Ljubljani ali proti Gorenjskem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljive«. 31579

Trg. pomočnica
začetnica, išče službo za takoj — najraje na deželi. Učila se je v večji trgovini na deželi. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Začetnica 7777«. 31637

Frizerka
dobra ondulerka išče stalno dobro mesto, eventuelno kot poslovodinja. — Vzame tudi v najem manjši salon ali za pa kupi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Perfektna«. 31574

Knjigovodja-korespondent
vešč vseh pisarniških poslov, z dolgoletno inozemsko prakso, samostojen korespondent v nemščini, slovenščini in srbohrvaščini, ki govori italijansko in deloma tudi francosko, želi premeniti mesto. V družini bi tudi z veseljem poučeval po najuspešnejši metodi nemščino in klavir. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Uradnik-učitelj«. 31566

Plačilna natakarica
išče službo s 1. ali 15. avgustom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Poštena 1930«. 31580

Pekovski pomočnik
s svojo obrtno pravico, želi stalnega posla kot poslovodja ali za skupno delovanje. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31632

Mesto sluge
vrataria, paznika ali hišnika iščem radi bodoče vpokojitve kot želez. ključavničar. Hotel bi imeti lažji zaslužek v pokoju z ženo v kaki hiši. Oba govoriva in piševa slov. in nemško. Nastop takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Bodoči vpokojeni železničar 19«. 31615

Prodam

Kulturna vrba
večja množina naprodaj. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vrba«. 29468

Reform steklenice
za vkuhavanje sadja in povrtnin, se odlikujejo s popolno zanesljivostjo in nizko ceno. Zaloga za Jugoslavijo Lovro Petovar, Ivanjkovci. — Ceniki na zahtevo. 27180

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju, najmanj 5 kg, potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82, kemična čistilnica perja. 262

Železnih jermenic
več komadov raznih dimenzij, okretalke 600 mm premera, Shaping stroj ter cevi za sušilnice, vse nerabljeno proda Joško Egger, Ljubljana, Mestni trg II. 31528

Svedrevca (»tavžentrože«)
brez korenin, na hladu sušenega, imam preko 200 kg, ki ga prodam po Din 8.—. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 29437

Tehtnice
»Florenz Express«, tehta 10 kg, brez utežev, decimalke 1/100 1/1000 kg, malo rabljene po nizki ceni prodam vsled opustitve trgovine. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 29052

Restavracija
zelo dobro idoča, v strogem centru Zagreba zaradi razširjenja društvene zajednice naprodaj. Stanovanje z vsemi pritiklinami in kletjo v hiši. Vprašati pri: Jugomosse, Zagreb, Jelačićev trg 5 pod »320«. 28967

Mlinarji, pozor!
Radi opustitve obrata po ugodni ceni prodam še zelo dobro ohranjeno celo opremo mlina, valjčnega mlina. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 31558

Tehtnico
sistema »Berkel«, skoraj novo ugodno proda I. Pretnar, trgovec, Bled I. 31559

Opravo za mesnico
komfortno, prodam. Ogleda se lahko na Rimski cesti 21. — Istotam se odda **otava v košnjo** 31581

Deželsko gostilno
za 95.000 Din proda Posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30. 29184

3 elektromotorji
na istosmerni tok, 300 V, z 2, 1.9 in ½ Ks, kompletno **strešno okno, divan in otroška posteljica**
poceni naprodaj. M. Lazar, Ljubljana, Rimska cesta. 31585

Brivnico
v manjšem trgu Slovenije prodam pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31604

Železne cevi
2000 m, premer 2 coli, nove proda po okasijski ceni franko prosta luka Trst — Snidersich, Trst, Via Bosco 6. 31605

Takoj prodam
pisalno mizo, stol, pisalni stroj Remington, mizo za pisalni stroj, stelaže, stekleno omaro, 2 prodajalna pulta s steklenim nastavkom, mizo, stole, slike in razno drugo. Vršič, Gledališka ulica 4-I. — Od 9. do 14. ure. 31624

Otroški vozliček
lep, proda Fliegler, brivec v Mariboru, Aleksandrova cesta 203. 31634

Trgovski inventar
kompleten za trgovino mešanega blaga po ugodni ceni proda Franc Gulda, Maribor, Meljska cesta št. 26. 31627

Prehrana

2 mlajša gospoda
sprejmem v vso oskrbo. Elektrika. Stari trg 34-II, levo. 31611

Deklico
iz dobre hiše sprejme boljša obitelj na hrano in stanovanje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Strogo nadzorstvo 50« 29450

Kolesa

Moško kolo
dobro ohranjeno kupi takoj Vršič, Gledališka ul. št. 4-I. — Od 9.—14. ure. 31625

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah **Černe — juvelir**
Ljubljana, Wolfova ul 3. 38

Pohištvo

Spalnice
lepe 3000, kuhinje 1200 prodaja Vidmar, Zg. Šiška. 29164

Les

Odpadke od žage
hrastove, jelkove in bukove nudimo, vezane po Din 1200, nevezane po Din 1000 za 10.000 kg franko vagon Črnomelj. — »Zora« d. z o. z., Črnomelj. 28006

Kupim

Stare zidne opeke
kupim večjo množino. Naslov: Ljubljana VII, Vodnikova 17. 31551

Hidravlično stiskalnico
(prešo) za bučno olje, že rabljeno kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31557

Posestva

Hišo
v Ljubljani ali neposredni okolici kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29349

Hiši
št. 1 in 19 (Handlern, p. Kočevska Reka) z zemljišči in kmetskim orodjem naprodaj. Hiša št. 1 je popravljena in v prav dobrem stanju. Pojasnila daje Joh. Wittine, Handlern 10, pošta Kočevska reka. 29375

Hišo
z velikim gospodarskim poslopjem, poleg ceste in železniške postaje, event. s travniki in oljivami, primerno za obrt ali podjetje, prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 29350

Načrte in proračune
za zgradbe izvršuje tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg št. 25-I. Zahtevajte poset inženjerja-arhitekta. 159

Novozidana hiša
3 kuhinje, 13 sob, klet, 1 joh sadonosnika, dobra pitna voda, v lepem mestu na Štajerskem po ugodni ceni naprodaj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Posestvo Lender«. 31552

Hišo
z manjšim posestvom in gostilno, ali brez nje, blizu mesta ali v industrijskem kraju kupim. Ponudbe s ceno na naslov: A. Krije, Ptuj - Hajdina 2. 31619

Stanovanja

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin, z elektriko, v sredini mesta išče zakonski par s 1. avgustom. Na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Soliden plačnik 56«. 29456

Komfortno stanovanje
trisobno, solnčno in suho, z vsemi pritiklinami, s solnčno verando, kopalnico itd., v dve leti stari hiši ob Dunajski cesti oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31603

Stanovanje s hrano
in vso boljšo oskrbo iščem za začetek šolskega leta za svojega dvajsetletnega sina — dijaka tehn. srednje šole v Ljubljani. Pogoj je zadostna meščanska hrana, mir za učenje in nadzorstvo. Cenj. ponudbe na naslov: Mih. Hanak, Kočevje. 28949

Sobo in kuhinjo
iščeta mati in sin za takoj ali poznaje, v trnovskem ali šentjakobskem okraju. Naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Tiha«. 28688

Stanovanje
sobe in pritiklin, zraven Stadiona oddam s 1. oktobrom. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 31491

Mirna stranka
(1 oseba) snažna išče stanovanje sobe in kuhinje — event. sobo s štedilnikom. Naslov z navedbo stanarine na ogias. oddelek Jutra pod šifro »Dobra stranka«. 29413

Stanovanje
sobe, kabineta in kuhinje išče mirna stranka. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stalno«. 29410

Stanovanje
obstoječe iz 3, oziroma 4 sob takoj oddam. Pojasnila dale tvrdka K. Soss, Mestni trg 18. 29396

Solnčno stanovanje
oddam za 250 Din mesečno. Prednost imajo novoporočenci. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Tržaška cesta«. 31592

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin oddam takoj ali pozneje. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31593

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin oddam takoj na Celovški cesti 114 — Zgornja Šiška 31575

Stanovanje
kompletno, s 3 sobami in kopalnico na plin, sredi mesta išče za november družina 4 odraslih oseb, ki dobro plača. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31522

Stanovanje
sobe, kuhinje in vrta, v Zeleni jami oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 31514

Stanovanje
3 sob in kuhinje s pritiklinami, 1 soba je lahko dvorišča, ali celo stanovanje, po možnosti z dvoriščem iščem v Sp. Šiška. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Takoj 17«. 31590

Solnčno stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin takoj oddam manjši solidni družini. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 31609

Stanovanje
z 1 ali 2 sobama in pritiklinami iščeta 2 osebi, ki sta ves dan odsotni. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »K. R. 26«. 31626

Stanovanje
s hrano iščem v Ljubljani za učenca 4. meščan. šole pri gospodu, ki bi ga učil nemščine. Ponudbe z navedbo cene pod »Boljša družina« na oglasni oddelek »Jutra«. 31556

V najem

Kuhinjo v Ljubljani
vzame takoj prvovrstna kuharica v svojo režijo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31578

Pekarno
dobro idočo, na prometnem kraju vzamem v najem. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31631

Lokali

Lokal
za čevljarsko obrt — po možnosti s stanovanjem — event. tudi mesto hišnika iščem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Centrum 1. avgust«. 29125

Trgoski lokal z žganjetočem
v mestu na Dolenjskem oddam takoj v najem. Naslov prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Nizka najemnina 95«. 31595

Opremljen lokal
za trgovino ali obrt, pripraven tudi za vinotoč, na križišču cest oddam takoj po nizki ceni. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Nizka cena«. 31493

Sobe

Sostanovalca
sprejmem Ulica na grad 7. 31588

Prazno sobo
čisto, separirano in z elektriko oddam gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 29470

Opremljeno sobo
z električno razsvetljavo, z uporabo kopalnice in posebnim vhodom oddam nasproti vojašnice kralja Aleksandra. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31509

Sobo
s poseb. vhodom in elektriko, blizu Tabora oddam 1 ali 2 osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31584

Opremljeno sobo
veliko in svetlo, v bližini glavne pošte iščem za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Svetla 77«. 29477

Sobo
strogo separirano, z vhodom iz stopnišča, išče mirna stranka. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pri cestni železnici«. 29411

Novoopremljeno mirno sobo
takoj oddam v Ilirski ulici št. 17-III. 31591

Opremljeno sobo
lepo, takoj oddam na Starem trgu 11-a. — Ogledati med 1. in 4. uro. 31582

2 sobi za pisarno
v bližini sodišča iščem s 1. septembrom. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Odvetnik«. 31583

Prazno sobo
veliko, primerno za pisarno, v pritličju, s separatnim vhodom oddam v Knafljevi ulici 4 (nasproti »Narodne tiskarne«). 31496

Sobico
oddam solidnemu gospodu takoj ali s 15. avgustom. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31594

Eno ali dve sobi
tudi potrebni prenovljenja, iščem. Plačam tudi za nekaj časa naprej. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Popravilo 99«. 31599

Prazno sobo
s separiranim vhodom oddam samo gospodu v Tavčarjevi ulici 6-I. 31570

Prazno sobo
v pritličju, sredi mesta takoj oddam za pisarno ali kaj sličnega. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31571

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 31567

Sostanovalca
sprejmem k mirnemu gospodu v Cerkveni ulici 7. 31550

Pisarniško sobo
s souporabo telefona — v strogem centru oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31568

Sobo
oddam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 31607

Sobo
strogo separirano, z vhodom iz stopnišča, iščem za takoj pri samostojni gospe, vdovi ali ločeni ženi. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Primerna cena 17«. 31617

Lepo sobo
v sredini mesta takoj oddam 1 ali 2 gospodoma. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 31613

Sobo
veliko in svetlo, novoopremljeno, s separatnim vhodom ter vso oskrbo takoj oddam eni osebi, ali zakon. paru brez otrok Pred Školjo 21-II. 31600

Dve lepi sobi
oddam takoj za pisarno na Miklošičevi cesti št. 14-I. 31608

Sobo v Mariboru
opremljeno, v I. nadstropju odda Fliegler, brivec, Aleksandrova cesta 203. 31633

Dopisi

Trst—Celje
Prejel, koralžo! — Željeno oskrbim. Pošlji osebni popis obiska. Živela! 31558

Torek 29. julija
»Lepotica Sahare« v rulavi obleki — restavracija in kavarna »Zvezda«. Prosim dvignite pismo pod šifro »Častnik«. 31601

Blondinko
v crem obleki, katera je bila dne 30. julija dopoldan ob 9. uri v Prešernovi ulici, prosim za sestanek pod šifro »Prešnji dan popoldan«. 31638

Obrt

Najnovejše invalidske stole
izdeluje tovarna Pelikan, Ljubljana VII. 31502

Stroji

Šivalni stroj
nov, levoročen poceni naprodaj. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 31614

Slamoreznico
v dobrem stanju kupimo. Zamenjamo tudi tritonski tovorni avto »Fiat« za dva para težkih konj, oziroma dobavimo za iste smrekova drva v kolobarjih 20 × 50. Tozadevne izčrpne ponudbe je nasloviti na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Slamoreznica«. 31561

Glasbila

2 violini
1 stradivarka, dobro ohranjeni poceni proda Stanislav Sever, Otiški vrh pri Dravogradu. 31630

Razno

Za čas gasilskega kongresa
se najtopleje priporoča p. t. obiskovalcem restavracija »Pod skalco« na Mestnem trgu II, kjer se vedno točijo pristna štajerska kakor tudi dalmatinska vina, ter so na razpolago vedno sveža gorka in mrzla jedila. Abonenti se stalno sprejemajo. 31527

Izjava
Med gospodarskimi krogi širijo gotovi ljudje govorico, da so vsi trgovci prodali svoje delnice bivše tiskarne Merkur neki ljubljanski grupi. Govori se tudi, da je tiskarna Merkur zaradi tega docela v rokah nekega ljubljanskega denarnega zavoda. To razumejo mnogi tako, da je ta denarni zavod neomejen lastnik tiskarne Merkur. Te govorice niso točne. V imenu onih, ki svojih delnic niso hoteli prodati in ki so na ta način izrazili svoj protest proti temu, da je bil tiskarni »Merkur« z znanimi operacijami odvzet značaj podjetja domačega trgovstva, izjavljam, da je ta tiskarna še vedno last privatne delniške družbe, koje delnice niso v izključni posesti nikogar, temveč so tudi danes še deloma v rokah privatnih interesentov. **Rudolf Plesar.** 31533

Epos pionirske Amerike. Visoka pesem o ljubezni Allie Lee.

Knjiga dela in ljubezni je

Zane Grey

Železna cesta

Roman

Najkrasnejša povest, ki jo dobite v tem trenutku na slovenskem knjižnem trgu. Čitajte to Ilijado naše dobe.

Cena:
Broširana Din 35·—
Vezana Din 45·—

Naroča se pri upravi Jutra v Ljubljani.

V. Williams:

KRVAVA MAŠA

Epopeja velike francoske revolucije.

Ko je mladi mož potrkal na vrata, je bilo na hodniku vse živahno. Zdajci je začul od znotraj hripav glas: »Vstopite!« In Hektor je vstopil. Skozi umazano stekleno steno je videl v sosedni sobi polno ljudi. Fouquiere je stal ob steni in si zamišljeno trebil zobe, njegov pogled pa je bil uprt v ljudi, ki so stali v sosedni sobi. Ob njegovi strani je stal mož nabreklega obraza, v katerem je Hektor spoznal enega izmed onih pomočnikov, ki so popivali v Grand-Ducovi družbi.

Fouquiere je pokazal z zobotrebcem v sosednjo sobo.

»Bogme,« se je namuznil, »postaven fant! Poglejte ga, kako se šali z našim brivcem. Videti moram, ali bo postal malodušen, ko bo uvidel, da mu gre za glavo. Ni ce bi tudi moral ostati brez kosila, na vsak način hočem videti, kako bo padla glava tega mladeniča.«

Oni drugi se je glasno zasmejal. Hektor je izročil svoje pismo. Fouquiere se je vsedel k pisalni mizi, da prebere pismo. Na obrazu mu je bilo videti, da je nejevoljen, ker so ga motili. Med tem ko je Hektor čakal je nehote pogledal v sosedno sobo, ker je postal zaradi Fouquierovih opazk nehote radoveden. In videl je, zaradi kakega strašnega razloga so bili pripeljali te ljudi semkaj.

Sedeli so po vrsti na klopeh, ki so bile za pol metra odmaknene od stene. Bilo jih je morda dvajset, moški in ženske, različne starosti in različnih stanov. Za njimi so stali štirje močni možje z rdečimi čepicami na glavi, ki so svojim tihim, boguvdanim žrtvam hitro zvezali roke na hrbtu. Njihovo delo je nadzoroval molčeč, preprost mož, ki je stopil zdaj pa zdaj h kakemu jetniku in pregledal vezi. Črhnil ni besedice. Z rokami je dajal povelja in pomočniki so razumeli vsak njegov migljaj. Delo jim je šlo kaj hitro od rok.

V drugem koncu sobe je stal še neki mož z rdečo jakobinsko čepico na glavi, odstrigel je nekemu obsojencu lase, ki so mu prej viseli čez vrat. Tudi on je imel na hrbtu zvezane roke in je sedel na trinožnem stolčku, z glavo obrnjen v zid. Na tleh je stal koš, poln las najrazličnejših barv — plave, rjave, črne, sive, bele ... Brivec je spretno ravnal s škarjami in se je pravkar glasno zasmejal nad dovtipom, ki ga je bil izrekel obsojenec na trinožnem stolčku. Zdaj je končal svoje delo. Hitro je še izrezal iz obsojenčeve srajce velik kos blaga, da je bil vrat gol in prost.

Brezmejno žalostno in grozno je bilo gledati te ljudi, ki so jih pripravljali za zadnjo pot k giljotini. Blazen strah je bil v njihovih očeh. Hektor je videl, da so nekateri izmed njih tiho ihteli.

Mahoma pa je postalo živahno na klopeh. Mož s škarjami je dobrodušno udaril svojo žrtev po ramenu in vzkliknil:

»Naprej!« — Mož, ki je bil gotov, je vstal in se obrnil.

Bil je Darras.

Njegovo bujno brado so bili skoro popolnoma ostrigli kakor tudi njegove dolge lase, ki so mu segali skoro do ramena. Tako je bil videti mnogo mlajši. Drugače je bil neizpremenjen. Videti je bilo, da se prav tako norčuje iz smrti kakor se je bil norčeval iz življenja in okoli ust mu je igral zaničljiv smehljaj.

Tudi on je gledal Hektorja. In ko sta se srečala z očmi, je Hektor pobledel. Nekaj ga je stisnilo v grlu in oči so se mu napolnile s solzami. Darrasov pogumni smehljaj, njegova hladna mirnost sta ga dirnila v dno srca. Ta mož pojde, ki je toliko tvegal zanj, pojde v smrt!

Fouquiere je vstal, sunil Hektorja v stran in odprl vrata steklene stene.

»Pripeljite mi tega nepridiprava semkaj!« je velel.

Privedli so Darrasa v njegovo sobo. Mož z zabreklimi lici, ki je sedel v kotu sobe, se je radovedno splazil bližje.

Javni tožilec se je naslonil na svojo pisalno mizo. Iz ust mu je visela dolga pipa in roke je uprl v boke.

»Nu, vrli doktor,« je rekel, »v najkrajšem času se boste seznanili s kolegom, ki lahko ozdravi vse bolezni!«

Darras se je veselo namuznil.

»Če tako govorite, potem se čudim, da se tudi vi ne poslužite njegove pomoči, državljan!«

»Jaz? Nimam izdajalske bolezni, da bi moral pod nož giljotine!«

»In vendar vam povem,« je mirno nadaljeval Darras, »da Francija tako dolgo ne bo ozdravela, dokler bodo hodili taki tvori, kakor vi, po njeni zemlji!«

»Prokleti pes!« Fouquiere je besno poskočil. »Ali tako govoriš z narodnjakom?«

In udaril je Darrasa v obraz. Na obsojenčevem licu se je pokazala rdeča lisa. Toda okoli ust mu je igral še vedno smehljaj in oči je zaničljivo uprl v svojega nasprotnika.

»Nehote sem se domislil neke prislovice, ki bi se tudi vam izborno podala: Oni, ki žive s pomočjo noža, bodo tudi zaradi noža padli! In dan bo prišel, Fouquiere, ko boste šli isti pot kakor danes jaz!«

Videti je bilo, kakor da se hoče Fouquiere še enkrat z udarcem maščevati. Toda z vidnim naporom se je premagal in se prisiljeno zakrohotal.

»Vsekakor vas ne bo poleg, da bi mogli gledati!«

Mož z nabreklim obrazom se je surovo zasmejal in dejal: »Fouquiere se bo rajši odpovedal obedu, samo da bo lahko gledal, kako bo padla vaša glava!«

Darras se je zvonko zasmejal. »Ni vredno tolikega truda!« je dejal dobrodušno.

Fouquiere je stopil pred Darrasa. »Vi boste zadnji na vrsti, dragi prijatelj!« je ves jezen zakričal, »tako je določeno! Z onimi, ki čakajo spodaj v vozu in s temi, ki sede v sosedni sobi, jih je skupaj ena in štirideset in vi ste tudi med njimi. Štiridesetkrat boste gledali kako bo švignilo ostro rezilo giljotine na vrat žrtve. Štiridesetkrat boste slišali zadnje ječanje slehernega obsojenca, preden vas bodo privezali na desko pod giljotino. Nu, pa saj vi se ne bojite smrti, kaj ne?«

Darras ni takoj odgovoril. In ko je naposled jel govoriti, je uprl svoje oči v Hektorja. Govoril je počasi in s posebnim povdarkom.

NAJNOVEJŠA KOLESA ZA OTROKE!
TOVARNA PELIKAN
KOLESNI DELI — PNEUMATIKE — EN DETAJL
LAKIRANJE — PONIKLANJE
EN GROS
Otroški vozički
MARIJIN TRG ŠT. 8
TOVARNA
Ljubljana VII.
Plačilne olajšave! Ceniki franko!
SPREJEMA VSA POPRAVILA KOLES IN VOZIČKOV!

Oglasi v „Jutru" imajo siguren uspeh!

PRIRODNA
RADIOAKTIVNA
SISAČKA MINERALNA VODA
VLASNIK P. TESLIČ SISAK
ZDRAVI:
onemoglost, arterijosklerozo, kožne, ženske in očesne bolezni, potem bolezni žlez, črevesja in želodca, dihal, spolnih in sečnih organov, ledvični in žolčni kamen, živčne bolezni, zapaljenje sluznic, golšo, hemoroide in neplodnost. Pije se z vinom, mlekom in sadnimi soki. Zahtevajte povsod osvežujočo Sisačko mineralno vodo; ohranila in popravila Vam bo zdravje.

Tudi antiseptično prepariran
„OLLA" GUM..?
Kdor je pameten, uporablja „OLLLA"
dokazano nedosegljiva
265

Izvršitev vložnih knjižic
Savez nabavljalnih zadrug državnih uslužbencev v Beogradu (Poenkareova 21) potrebuje 5.000 komadov vložnih knjižic za svoje kreditne zadruge.
Pogoji izvršitve: 1.) format 24.5×37 cicero; 2.) veličina: 12 foliranih strani — 4 običajne strani (28 strani običajnih); 3. papir protokolski 63/95, 80 kg; 4.) vezava v platnu z zlato-rumenim napisom.
Podrobnejši pogoji v pisarni Saveza ob delavnikih od 8. do 12. ure.
Ponudbe se sprejemajo do 10. avgusta leta 1930. 10453

Bele emajlirane ploščice
za oblaganje zidov in štedilnikov v veliki zalogi.
Izvršujemo sami tudi
OBLOGO sten s ploščicami.
Zahtevajte ponudbe!
MATERIAL
trg. d. z o. z.
LJUBLJANA, Dunajska c. 36.
Telef. 27—16. Brzojav: Material

CENIK brezplačno in franko!
Din 49
Petletno jamstvo!
Din 64
A. KIFFMANN
Maribor 136/a
specijalist samo boljših ur

IZVANREDNA PRILIKA!
Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuče osobe stane samo Din 390.—. Razpošiljam po poštnenom povzetju.
TAKO IZGLEDA SLOŽEN
OTVOREN
Lesena patent postelja, zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 280.
Ležalka za sončanje — (Liegestuhl) najnovije vrsti, stane samo Din 150.
Madraci punjeni z volnom stanejo samo D 750.
L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82.
262

UNDERWOOD
svetovnoznani pisalni stroji na zalogi pri tvrdki 19
LUD. BARAGA
Telefon 29-80 Ljubljana, Šelenburgova ul. 6

Modni kamgarn sportni ševjot za fine obleke
Velika izbira, ugodne cene.
R. Miklauc »PRI ŠKOFU« Ljubljana
10445

Naznanilo.
Cenj. občinstvu naznajam, da skrčim autopromet zaradi premalega prometa na progi Ljubljana — Dravlje, in sicer odpade vožnja odhod iz Ljubljane ob 11.50 ter ob 11.40 iz Dravelj v Ljubljano. Ob pričetku šole se ta vožnja zopet uvede. 10457
Se priporoča
IVAN ČARMAN, avtobusno podjetje

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej
najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpriprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji, pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.
TRIBUNA F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovška cesta št. 4.

Brez posebnega naznanila.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Naznanjamo pretužno vest, da je naš ljubljeni sin

BRUNO JUH

dijak III. razreda drž. gimnazije

dne 30. t. m. ob 12.30 popoldne po daljšem in težkem trpljenju v nežni starosti 14 let mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 1. avgusta 1930, ob 3. uri popoldne od doma žalosti, Erjavčeva cesta 28 na pokopališče k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo brale v cerkvi Marijinega Oznanenja v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 31. julija 1930.

MARIJA roj. TRELEC, mati;
LEOPOLD JUH, nadz. vis. stavbe drž. žel., oče.
LEOPOLD, MILENA in ERNA, bratje in sestre ter ostali sorodniki.

Razpis.

Mag. št. 24829/30 ref. IX. 10459

Občinska uprava mesta Ljubljane razpisuje

oddajo zidarskih in ostalih del za napravo javnega stranišča v Spodnji Šiški.

Navodila in razpisne podloge se dobi v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2/II, v času uradnih ur od ponedeljka, dne 4. avgusta 1930, naprej. Ponudbe je vložiti do dne 9. avgusta ob 11. uri dopoldne istotam.

Mestno načelstvo v Ljubljani,
dne 28. julija 1930.

„Jutrova" mladinska knjižnica
Prigode gospoda Kozamurnika — Poredni Bobi — Janko in Stanko — Princeska Zvezdana — Skok, cmok in Jokica in druge po Din 12 se dobijo v podružnicah „Jutra"
Na Jesenicah in v Novem mestu
Istotam se dobijo tudi vsi izišli „Jutrovi" romani

Zahvala.

Za mnoge izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob priliki izgube naše predrage soproge, matere, stare matere, tašče, sestre, tete, svakinje itd., gospe

Julijane Vrhovec

se s tem najsrčneje zahvaljujemo. Posebno hvalo smo dolžni gg. dr. Matjašiču in sanitetnemu referentu dr. Polcu v Kamniku za ljubeznivo pomoč pri ureditvi prevoza trupla blagopokojnice v Ljubljano; nadalje častitim gg. duhovnikom za častno spremstvo pri pogrebu, pevskemu društvu »Sava« za ganljive žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so drago pokojnico spremili v tako obilnem številu na njeni zadnji poti ali nam na katerikoli način pomagali.

Še enkrat tisočera hvala vsem in prosimo tihega sožalja.

V Ljubljani, dne 30. julija 1930. 10452

Otvoritveno naznanilo!
Naznanjam p. n. občinstvu, da OTVARJAM z 31. julijem t. l. v palači Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti štev. 7
I. mlečno in brezalkoholno restavracijo
v kateri se bo cenjenim obiskovalcem postreglo s prvovrstnimi mlečnimi izdelki, mrzlimi in toplimi mlečnimi jedmi, slaščicami in raznimi brezalkoholnimi pijačami. — Prodaja se tudi v večjih količinah čez ulico.
Solidne cene in sveže blago bodo omogočali ceneno in zdravju koristno prehrano cenjenim obiskovalcem. — Za obilen obisk se priporoča
10453 MARIJA ČAMERNIK roj. LIPOVŽ

L. MIKUŠ
Mestni trg 15
Tvornica dežnikov, zaloga sprehajalnih palic
MATERIJAL
za zasipanje jam in vrtov v velikih množinah na razpolago pri zgradbi palače Pokojninskega zavoda.
Reflektanti naj se zglasijo na stavbišču na Dunajski cesti. 10452

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Aloizij Novak. Vsi v Ljubljani.